

Хрецатик

+ TV-програма

газета київської міської ради

№54(4650) | четвер | 16 квітня 2015 р.

Наталія ШУЛЬГА: "Лише розумні виграють війни, долають кризи, забезпечують розвиток"

стор. 5

Сергій ЛЕВАДА: "ОСН – перший крок до реальної децентралізації"

стор. 8

Спрощена субсидія

стор. 2

Скільки коштує реклама?

стор. 4

«Спіймати» справедливу гігакалорію

стор. 7

Клімат-контроль у кожний дім

стор. 7

Ярмарок професій

стор. 8

Вони лікують душі бійців

стор. 9

НОВИНИ

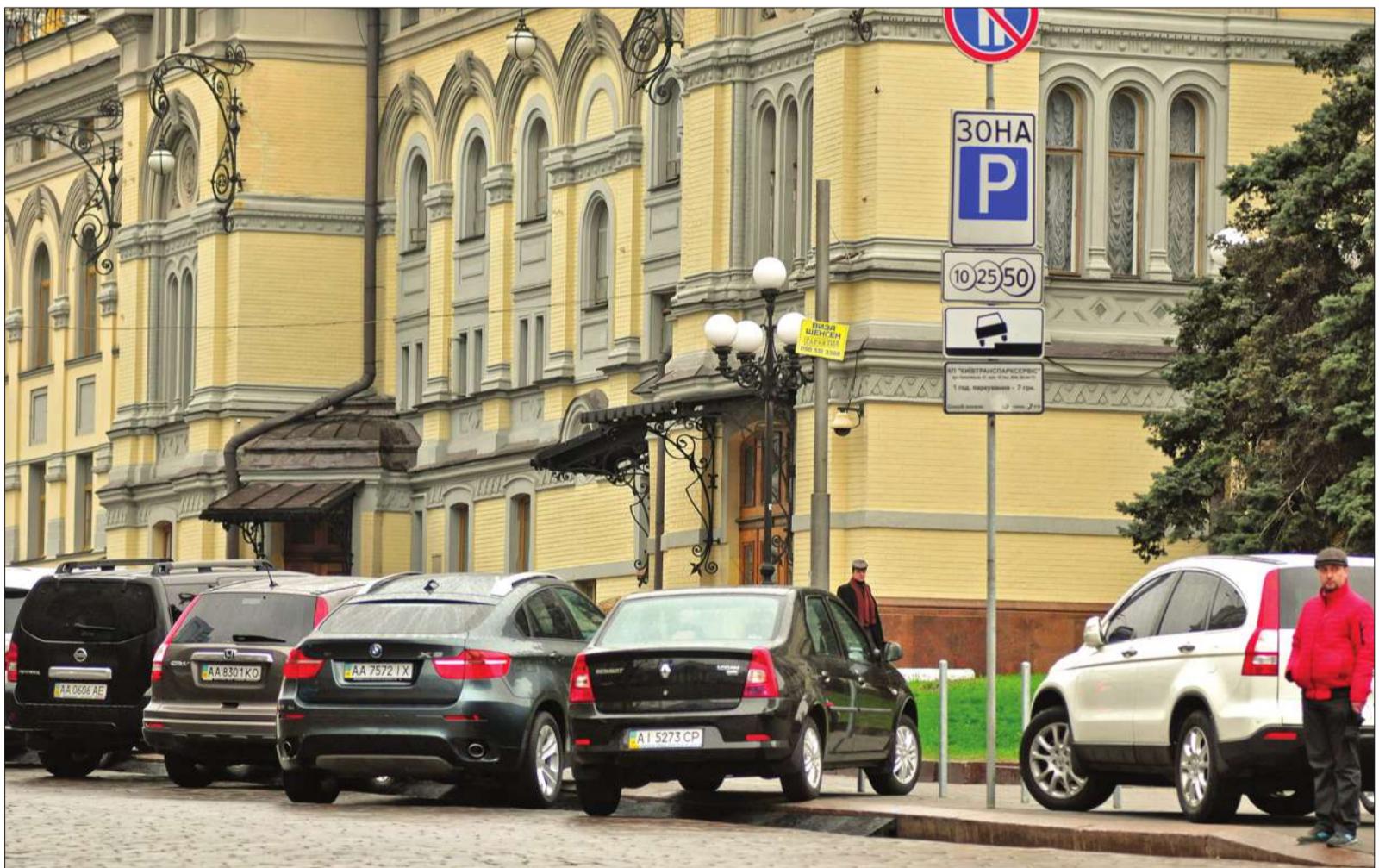
Киян запрошуєть на ярмарки

Як повідомили «Хрецатику» в управлінні внутрішньої торгівлі та побуту, 18 квітня у столиці відбудуться традиційні сільськогосподарські ярмарки. Зокрема в суботу в місті торгуватимуть у Голосіївському районі на вул. Паньківській, на вул. Маршала Конєва; в Дарницькому – на вул. Ревуцького; в Деснянському – на вул. Шолом-Алейхема (у межах вул. Мілютенка та Маршала Жукова), на вул. Закревського (у межах просп. В. Маяковського та вул. Т.Драйзера); в Дніпровському – на вул. А. Малишка, 9-15; в Печерському – на вул. Великій Васильківській (у межах вул. Тверської та Ковпака); в Подільському – на вул. Світлицького, 25; в Святошинському – на вул. Григоровича-Барського; в Солом'янському – на вул. Стадіонній (у межах вул. Липківського та Богданівської); в Шевченківському – на вул. Подвойського, 2-12.

На ярмарках будуть представлені продукти та інші продовольчі товари від безпосередніх товаровиробників з різних регіонів України за цінами, на 10-15 % нижчими від ринкових.

Припаркуємося: за п'ять років кількість паркомісць у Києві має зрости до 125-ти тисяч

стор. 4

Будівельної анархії не буде

стор. 3

Квиток у дитинство

стор. 22

4 820060500335

Спрощена субсидія

Для оформлення допомоги на сплату комуналки потрібні лише такі документи: декларація про доходи та заява

З травня на мешканців столиці впаде на плечі новий тягар – підняття тарифів на холодну та гарячу воду. На жаль, зарплати та пенсії у мешканців міста не зростають, а таке підвищення налякало навіть людей із середнім рівнем доходів. Аби українці не впали в зубожіння, держава кинула як рятувальну шлюпку – субсидії. Оформити їх можна без тяганини та за спрощеною процедурою.

Леся КЕСАРЧУК | «Хрещатик»

ГАЛИНА Михайлівна вперше прийшла в Дарницьке управління соціального захисту оформляти субсидію. Каже, чергова хвиля подорожчання налякала її не на жарт. «Я живу на одну маленьку пенсію. Раніше за опалення допомагала платити дочка, але нове подорожчання – це уже б'є по гаманцях дуже сильно. Я сподіваюсь, що субсидія мені хоч трішки допоможе. Якщо мені відмовлять у субсидії, я не зможу платити за комуналку», – зазначає киянка. Повідивитися, як можна оформити субсидію, особисто приїхав у Дарницьке управління соціального захисту заступник голови КМДА Петро Пантелеєв. Під час візиту він повідомив, що вже цього місяця киянам разом із платіжками на оплату житлово-комунальних послуг надішлють бланки заяв та декларацій для отримання субсидій. За його словами, з 1 травня вступає в силу новий спрощений порядок надання субсидій, який скасовує низку обмежень щодо субсиду-

вання. «Міська влада реалізовує спрощений механізм призначення субсидій київським родинам. Це вкрай необхідно в умовах стрімкого підвищення тарифів. Скасовано низку вимог до людей, які полегшує процедуру отримання субсидій. Кожна родина буде поінформована про можливість отримання державної допомоги, однак отримати її зможуть лише ті, хто потребує. У кожну поштову скриньку будуть розіслані бланки заяв, декларацій та інструкцій щодо їх заповнення. Однак слід розуміти, що механізм вступає в силу з 1 травня, тому до цього часу людям нарахуватиметься допомога за старими тарифами», – підкреслив він. Субсидія дається на 12 місяців,

Субсидія надається на 12 місяців, і перерахунок буде здійснений автоматично

фото Олексія ІВАНОВА

Під час візиту в Дарницьке управління соціального захисту заступник голови КМДА Петро Пантелеєв поцікавився, як кияни оформлюють субсидії

і, і перерахунок буде здійснений автоматично. Консультацію про те, як оформити заяву та декларацію, можуть надати в управлінні соціального захисту. Також потрібно бути дуже уважним при заповненні декларації про доходи, адже, вказавши невірну інформацію, особи не отримають субсидії, пояснює **начальник відділу житлових субсидій Департаменту соціальної політики Марія Зубарєва**. «В заяві про комунальні послуги, які отримує киянин, необхідно зазначити також, чи немає лічильника. Також потрібно звернути увагу на пункт, який іде після житлово-комунальних послуг, чи не

розглядали справу на комісії. В декларації потрібно вказати зареєстрованих осіб.

Наприклад, якщо особа зареєстрована, але не проживає, то про це потрібно вказати. Також потрібно заповнити декларацію, які

були доходи в 2014 році – суму і джерело.

Якщо, для прикладу, особа вкаже неправильну суму доходів, ми зробимо перерахунок. Хочу наголосити, щоб люди відповідально ставились до заповнення декларації. Людина повинна вказати всі види доходів, ми припинимо давати субсидію і повернемо її у подвійному розмірі», – розповіла пані Зубарєва. Отримати субсидію не зможуть особи, які мали великі покупки на суму 50 тисяч грн за останній рік ■

Освітянські проблеми

Під час «прямої лінії» кияни скаржились на черги в дитячі садочки та «благодійні» внески в школах

У Контактному центрі міста Києва у вівторок відбулася «пряма лінія» з директором Департаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА Оленою Фіданян. Під час заходу кияни мали змогу розповісти про свої проблеми та почути відповідь «з перших вуст». На обговорення було винесено питання «благодійних» внесків у навчальних закладах, складності із влаштуванням дитини до дошкільного навчального закладу.

Ярослава ЗОЛОТЬКО | спеціально для «Хрещатика»

Директор Департаменту запропонувала Вікторії залишити контактний номер телефону: вона дізнається, можливо, в інших садочках Голосієва черга менша.

Мешканець Святошинського району, учасник АТО, запитав, чи звільниться він від оплати харчування дитини в дитячому садочку. Олена Григорівна відповіла: так, нещодавно Київрада прийняла постанову, що учасники АТО можуть не сплачувати за харчування дитини в ДНЗ.

Ірина Рихардівна, мешканка одного з будинків по Мінському

шосе Оболонського району, поскаржилася на те, що її будинок завжди було закріплено за школою № 9, а тепер, згідно з постановою Оболонської РДА, – за школою № 285. До неї від її дому потрібно їхати тролейбусом. У жінки двоє дітей, і старша дитина за рік повинна йти до першого класу. Киянка обурена тим, що її доведеться возити, оскільки самостійно шестирічна дитина не може їздити міським транспортом. Але пані Ірині немає куди подіти в цей час молодшу дитину. Також у майбутньої першокласни-

ці серйозні проблеми зі здоров'ям, вона перебуває на обліку в Інституті ім. М. М. Амосова, отже, її небажано навчатись на великий відстані від свого будинку.

За словами Олени Фіданян, обирати школу для дитини можна незалежно від місця проживання за наявності місць у класах (не більше 30 учнів).

«Однак це за умови, якщо є вільні місця в класах. Пріоритет завжди віддається учням з мікрорайону, до якого приписано школу», – наголосила посадовець.

Також Олена Григорівна пообіцяла з'ясувати, чому мікрорайон захріпли за іншою школою.

Серед інших звернень на «пряму лінію» було багато прохань розібратися, на що йдуть «благодійні» внески у школах. Та чи правомірно «просити» батьків учнів здавати гроші на такі цілі.

«Благодійні внески на те є благодійні, що змусити їх здавати ніхто не може. Людина може допомагати благодійністю школі або бойцям АТО, або нікому. Це її власна справа», – зазначила пані Фіданян ■

Під час «прямої лінії» в Контактному центрі міста Києва директор Департаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА Олена Фіданян відповіла на запитання киян, які стосувалися освітньої галузі столиці

ТАК, Вікторія, мешканка Голосіївського району, звернулася з проблемою великих електронних черг до дитсадків. Жінка розповіла, що не може влаштувати дитину до ДНЗ, хоча стала в чергу у п'ять найближчих садочків. Пані Вікторія обурена тим, що черга просувається дуже повільно, оскільки першими в ній стають пільгові категорії, в тому числі вимущені переселенці. Киянка не розуміє, що робити, адже через рік закінчує-

ться декретна відпустка, і якщо вона не вийде на роботу, її звільнять.

«У Києві дійсно існує проблема дитсадків. На сьогодні в черзі на місця в дошкільних закладах «стоять» близько 13 тисяч батьків. Можливо, є місця в садках, розміщених далі від дому. Звичайно, це не так зручно, проте ми живемо в країні, де йде війна, тому іноді зручностями слід поступитися», – відповіла Олена Фіданян.

Ірина Рихардівна, мешканка одного з будинків по Мінському

МІСТО

Будівельної анархії не буде

■ Мер Києва зупинив три незаконні забудови

що працювала на майданчику, арештували. Через дорогу незаконно облаштувалися мийка «Автобаня» та газова заправка. Ніяких дозволів на цей бізнес не знайшли. Клієнтам не видаються чеки. «Це просто чорний бізнес. Ніхто не сплачує податків, місто нічого не отримує. Крім небезпеки — бо на роботу газової заправки нема жодних документів. Якщо, не дай боже, щось трапиться, то нема з кого питати», — обурився мер.

Останнім перевірили об'єкт по вулиці Фанерній, 5, що у Дніпровському районі. Його голова Ярослав Горбунов розповів, що довелося шпигунськими методами з'ясовувати, хто і що буде. Працівники РДА в якості покупців ходили у відділ продажу. Одразу звернулися і до правоохоронців. На майданчику було арештовано та вилучено екскаватор і 9 зварювальних апаратів. Але забудовник завіз нову техніку. Комунальні служби знесли вчора огорожу. І найближчим часом засиплять піском котлован.

Віталій Кличко доручив головам районів терміново сформувати перелік незаконних забудов, МАФів, об'єктів пересувної торгівлі, рекламних носіїв

Лише кілька найсміливіших спостерігали за подіями здалеку.

«Про самозахват ділянки і початок будівництва стало відомо ще в березні. Скоріше травень, а зловмисників не зупинено. Будівництво триває. Виросте будівля, без жодних документів продадуть квартири, виникне чергова «Еліта-центр». Діяти треба терміново і припиняти це. Є закон. Жодних виключень. Якщо немає документів, будівництво має бути зупинене, а винні притягнуті до відповідальності», — зазначив Віталій Кличко.

Директор Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища Дмитро Білоцерківець запевнив, що майданчик буде ліквідований в той же день. До нього одразу підігнали техніку для демонтажу.

Наступний об'єкт — неподалік, в Любарському провулку, 38. Там теж вирито котлован, а при дорозі вже стоїть кіоск «Відділ продажів». За словами мера, будівництво без жодних дозволів розпочато на «червоних лініях». Тут в перспективі мала пройти трамвайні колії. Техніку,

то ми будемо ставити питання перед міністром МВС та Генпрокурором. Але ця анархія буде зупинена», — сказав мер. Він також звернувся до киян, аби вони були пильні та не зв'язувались з сумнівними забудовниками. Замість дешевого житла можна отримати великих проблем, ставши жертвою шахрайів ■

Учора Київський міський голова Віталій Кличко в ході інспекції зупинив незаконну забудову на трьох ділянках в Дарницькому та Дніпровському районах

Фото Івана Іванова

Ігор СВАЧІЙ | «Хрещатик»

УЧОРА міський голова Віталій Кличко з раптовою інспекцією відвідав два райони — Дарницький та Дніпровський. Перевіряли майданчики незаконної забудови. Перший об'єкт — по вулиці Здолбунівській, 11-13. Інформація про початок робіт надійшла ще в березні. Майданчик обгородили парканом, а всередині вже звели основу для майбутньої будівлі з бетонних та металоконструкцій. Що це має бути — невідомо. Адже на забудову нема жодних дозволів і документів. Навіть власник невідомий. Голова Дарницького району Геннадій Сінцов поінформував, що з приводу цієї незаконної забудови зверталися до правоохоронців. Але самозахват і роботи так і не зупинили. Власне, щоб ніхто не заважав будівництву, майданчик охороняли близько сорока молодиків у спортивних костюмах. Під час візиту мера вони порозбігалися.

Мер Києва доручив головам районів терміново сформувати перелік незаконних забудов, МАФів, об'єктів пересувної торгівлі, рекламних носіїв

Фото Бориса Корпусенка

Щороку в квітні в Київському палаці дітей та юнацтва урочисто вручають випускні костюми дітям-сиротам — випускникам загальноосвітніх і професійно-технічних закладів столиці

У Київському палаці дітей та юнацтва представники міської влади спільно з Київським дитячим фондом вручили випускні костюми 193-м дітям-сиротам та дітям, які перебувають під опікою, — випускникам загальноосвітніх і професійно-технічних закладів Києва.

Ярослава ЗОЛОТЬКО | спеціально для «Хрещатика»

УЖЕ 27-й рік поспіль у квітні Київський дитячий фонд і КМДА вручають випускні вітання сиротам. Кошти на придбання костюмів передбачено в бюджеті міста в рамках міської цільової програми «Соціальне партнерство» на 2011-2015 роки.

Діти, у свою чергу, порадували присутніх піснями та танцювальними композиціями.

Перед гостями виступили ансамбль «Зернятко» Подільського району, ансамбль народної музики «Первоцвіт» Палацу дітей та юнацтва, вихованці дитячо-юнацького цирку «Але-Ап» вразили акробатичними номерами.

Організатор заходу, голова Київського дитячого фонду Ніна Семенюк, розповідає: «Випускні костюми подарували своєго

Вірання для випускників

■ Столичним сиротам, які закінчують загальноосвітні та професійно-технічні заклади, подарували костюми для майбутніх урочистостей

дні 97-ми хлопчикам та 96-ти дівчаткам на суму 157 070 гривень. Фасони діти обирали самостійно. Костюмами їх забезпечив Торговий дім «Воронін-Україна». Наша держава намагається робити якомога більше для дітей-сиріт. Вони навчаються у найпрестижніших вузах: у Національному університеті імені Тараса Шевченка, в Національному технічному університеті України «КПІ», в НАУ».

Також організатор висловила думку, що сучасній молоді обов'язково треба вступати до вищих навчальних закладів. Вона має надію, що зустріні цих випускників через п'ять років на випускному вже у виші.

За словами Ніни Семенюк, Фонд допомагає не лише сиротам, а й онкохворим дітям, іншим верствам. Так, кожного свята працівники Фонду відвідують Національ-

Випускні костюми подарували 97-ми хлопчикам та 96-ти дівчаткам на суму 157 070 гривень

ний інститут рака, дарують подарунки пациєнтам.

На заході міську владу представляв директор Департаменту соціальної політики КМДА Юрій Крикунов. Посадовець привітав випускників та закликав любити Україну.

Серед гостей заходу був і колишній мер Києва, нині депутат Київради Олександр Омельченко. Він наголосив, що чужих дітей не буває. «Ви, дорогі випускники, живете в країщому місті Європи, місті хрещення Русі, місті золотоверхих куполів. Шлях дорослого життя — тернистий, легким він не буде. Але треба мати волю та характер», — зазначив пан Омельченко.

Валентина Булка, заступник директора з виховної роботи Київського регіонального вищого професійного училища будівництва, приїхала на захід разом із п'ятьма своїми вихованцями — дітьми-сиротами. Жінка розповіла, що діти задоволені подарунками, вірання дуже гарні, їм до вподоби. Випускний вечір в училищі заплановано на 25 червня ■

КИЇВРАДА

Припаркуємося:

За п'ять років кількість паркомісць у Києві має зрости до 125 тисяч

Фото Олексій ІВАНОВА

Для цього депутати на спільному засіданні двох профільних комісій Київради створили робочу групу. Вона до першого червня напрацює відповідні пропозиції.

Світлана МАЖУРІНА | «Хрещатик»

У СІЧНІ цього року депутати Київради ухвалили Рішення «Про затвердження Концепції розвитку паркувального простору в місті Києві». Термін реалізації документа триватиме 5 років. На кінець 2020 року кількість

паркомісць у місті має зрости до 125 тис.

До того ж, наразі у Верховній Раді України зареєстрований проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правил паркування, зупинки, стоянки транспортних засобів».

«Ми сподіваемось, що Верховна Рада якнайшвидше розгляне цей законопроект, і після його прийняття будуть створені передумови, які дозволять привести систему паркувального простору у цивілізований облік, який працює в усіх розвинених країнах. Сформують систему ведення електронного обліку плате-

жів, щоб кошти потрапляли в бюджет, а не в кишені інспекторів», — коментує секретар постійної комісії Київради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку Георгій Ясинський. — І коли люди зрозуміють, що неможливо кинути автомобіль на вулиці, а за порушення будуть накладатися санкції, то з'явиться попит на паркувальні місця.

З'являться інвестори, які захотять інвестувати в ці паркувальні офіси, з'являться люди, які подумають, як ліпше використовувати парковки у житлових будинках і в офісних комплексах».

Проте між депутатами та КП «Київтранспарксервіс» виникло

непорозуміння. Відповідно до прийнятої Концепції, передбачається, що її реалізація здійснюватиметься за рахунок інвесторів. Кошти з міського бюджету для цього не передбачені.

У коментарі «Хрещатику» директор КП «Київтранспарксервіс» Володимир Першин пояснив: «Депутати не хочуть чи не можуть зрозуміти одну річ — будівництво лише самого паркінгу не є рентабельним для інвестора. Паркінг повинен будуватися як складова частина якогось комплексу. Тобто, якщо це буде торговельний чи, наприклад, разважальний центр. Інвестор не розуміє, як буде повертати собі кошти. Будівництво 5-поверхового паркінгу вираховується в мільйонах. Зараз ставка за паркування — 10 грн за годину в центрі міста. Тоді скільки треба поставити автомобілів у паркінгу, щоб він був економічно рентабельним? А якщо вони будуть в складовій цього комплексу, в якості об'єкта соціальної інфраструктури, тобто, не важливо, як це буде називатися. Інвестор розглядає не паркінг, а лише комплекс. Якщо інвестор погоджується збільшити певну кількість паркомісць в Києві, то, відповідно, ця територія повинна приносити йому прибутки».

До того ж, як відзначив пан Першин, з багато земельних ділянок, що існують в межах червоних ліній. (Червона лінія позначає землі загального користування, які призначені для прокладки інженерних і транспортних комунікацій, пішохідних зв'язків, впорядкування, озеленення й освітлення вулиць. — Ред.). Вони, як правило, невеликі. Наприклад, тут можна буде облаштовувати автостоянки з ремонтом транспортної інфраструктури, як-от: шиномонтаж або мийка. І це буде цікаво для мало-

Нові паркінги хочуть зробити зручними для киян, вигідними для міста та інвесторів.

го бізнесу. Ale інше питання — ті ділянки, які знаходяться поза межами червоних ліній. Вони інвестиційно привабливі для потужних інвесторів, які зараз можуть вкласти гроші в будівництво обєктів соціальної інфраструктури з паркінгом.

Натомість **заступник директора — начальник управління формування ринку землі Департаменту земельних**

ресурсів Юрій Кулаковський стверджує: «В свій час було подано до 200 клопотань. Їх можна підняти, повторно опрацювати. Земельні ділянки є. Навіть відведені є, але чому до цього часу не будеться жоден паркінг? Проведені інвестиційні конкурси, але ж ні один паркінг не побудовані. А червоні лінії — це ж не є проблема, розклюють вулицю і під землею будують. Далі заасфальтовують. Ось так це робиться».

В результаті обговорень минулого тижня на спільному засіданні двох постійних комісій Київради (з питань транспорту та зв'язку і постійної комісії Київради з питань містобудування, архітектури та землекористування) депутати створили робочу групу, до складу якої увійдуть депутати обох комісій. Фахівці профільних департаментів, керівники КП вивчатимуть питання щодо будівництва надземних та підземних паркінгів у столиці, де є така можливість. А також ю те, як для цього залучити інвесторів ■

Депутати Київради створили робочу групу, яка перевірить роботу КП «Київреклама». Обранці цікавить, як формуються ціни на послуги підприємства.

Світлана МАЖУРІНА | «Хрещатик»

ДЕПУТАТИ Київради шукають додаткові шляхи наповнення міського бюджету. І особливо це актуально зараз, коли країна переживає нелегкі часи, а економічна ситуація залишає бажати кращого.

Тож на спільному засіданні комісій Київради з питань дотримання законності, правопорядку та боротьби з корупцією і комісії з питань торгівлі, підприємництва та регуляторної політики столичні обранці створили робочу групу. Вона вивчити питання ціноутворення на розміщення зовнішньої реклами КП «Київреклама». Термін роботи робочої групи складатиме 30 днів. До її складу увійдуть голови фракцій та депутати Київради за власним бажанням. А після вивчення цього питання, знову на спільному засіданні

Скільки коштує реклама?

У столиці перевірять, як формуються тарифи на зовнішні рекламні носії

двох комісій депутати розкажуть про свої напрацювання.

Детальніше про необхідність створення такої робочої групи у коментарі «Хрещатику» розповів заступник голови комісії з питань торгівлі, підприємництва та регуляторної політики Марк Гресь: «Під час звіту голови КП «Київреклама» на засіданні Київради щодо того, скільки коштів буде перераховано в бюджет міста від реклами тільки від метрополітену, я взяв калькулятор та підрахував: поділив кількість квадратних метрів офіційних рекламних площин в метрополітені на суму надходжень. І виявилось, що один метр квадратний рекламної площи коштує менше ніж сто гривень за квадратний метр в місяць. Це ж нісенітниця».

За його словами, якщо провести ревізію, то надходження до міського бюджету можна буде збільшити в 10-20 разів.

«Я очікую отримати всі документи оптових покупців. Хочу подивитися, скільки

платять одні оптові покупці, скільки — інші, а потім порівняти з тими матеріалами, які в мене вже є. А це реальні договори з цими оптовиками. Тобто насправді цифра в 20 разів вища. Й оператори на реклами за

робляють в 20 разів більше, ніж метрополітен, — каже пан Гресь та ділиться подальшими планами. — Крім того, ми ще плануємо перевірити ті комунальні підприємства, де є притік готівкових коштів» ■

Депутати вважають, що надходження до міського бюджету від реклами можна збільшити в 10-20 разів.

КИЇВРАДА

Наталія Шульга:

Лише розумні виграють війни, долають кризи, забезпечують розвиток

«Саме молодь визначає наше майбутнє. Нам треба вкладати в неї більше, ніж в будь-що інше... На уроках будуть розвивати в учнях гостроту розуму, на спортивних майданчиках – змінювати здоров'я і силу. Та найголовніше – школи прищеплять учням стандарти гідної поведінки, соціальні норми, дадуть уяву про добро і зло, правду і брехню. Освічене покоління, що не має цих цінностей, може виявитися більш небезпечним, ніж просто неграмотне», – Лі Кулан Ю, перший прем'єр-міністр Сінгапуру, автор «економічного дива».

Схожі погляди висловлює і відомий науковець, головний експерт групи РПР «Наука. Технології. Інновації», депутат Київради фракції «Об'єднання «Самопоміч» та голова постійної комісії з питань освіти, науки та інноваційної політики Наталія Шульга. У неї безліч цікавих ідей. Наприклад, пані Наталія пропонувала керівництву КМДА оголосити рік освіти у столиці – активно зайнятися модернізацією навчальних закладів, на це ЕС пропонує кошти. Однак особливої підтримки не знайшла. Так само проекти, пропоновані її комісією, дуже мляво проходять розгляд депутатами. Поки вищі посадовці не надто зацікавлені освітянськими справами, ми попросили Наталію Шульгу поділитися своїми думками з нашими читачами. З огляду на близьке завершення навчального року, говорили про школи.

Igor СВАЧІЙ | «Хрещатик»

Чи вплинули революція, війна на навчальний процес? Із точки зору функціонування шкіл, бо зараз «все для фронту», і щодо психологічного стану дітей.

Н.Ш.: Стосовно війни і цього загрозливого стану в країні, то, безумовно, він впливає на всіх, і дітей в тому числі. Ми намагалися на рівні Києва робити певні кроки для того, щоб компенсувати такі впливи. Це і підсилення роботи психологів, і впровадження курсу громадянської освіти, який принаймні дітям пояснює, чому виникають такі загрози, чому виникають такі ситуації.

Залучили додатковий штат психологів, чи вони є у школах?

Н.Ш.: Кожна школа має у штаті психолога. Але ми через Департамент освіти намагалися актуалізувати підходи в їхній роботі з огляду на ситуацію. Це особлива ситуація, нестандартна. Вона також пов'язана з тим, що є велика кількість переселенців. І ці діти неадаптовані до нових шкіл, нових умов. Тому вони потребують посиленої уваги. Багато з них перебувають під обстрілами. Це вищий поріг наляканості, якого нема у інших дітей. Тому це додаткові вимоги до педагогів, психологів, медиків у школах.

Коли приймали бюджет, говорили, що цього року витрати на освіту збільшено на кілька відсотків. Але інфляція все це з'їдає. Чи достатньо фінансування галузі?

Н.Ш.: Є таке поняття, як державний стандарт освіти. І він включає в себе не тільки перелік дисциплін, які діти повинні засвоювати. Він включає в себе такі речі, як забезпечення виконання цього стандарту. Сюди входить і харчування, і забезпечення міючими засобами тощо. Статистика свідчить, що ніколи цей стандарт не був забезпечений в Києві стовідсотково. Залежить від району, але в середньому

десь 80-85 %. Ця дірка у фінансуванні перекладається на батьків в різний спосіб, різними механізмами. Це не нові проблеми, вони успадковані.

Перший квартал року мінін. Як функціонує мережа шкіл? Не зверталися до вас керівники з нагальними проблемами?

Н.Ш.: Ми мали гостру проблему з харчуванням школярів, яка виникла через адмінреформу: держава переклава це питання на муніципалітети. На щастя, нам вдалося його вирішити. В цьому році нічого кричущого поки не виникло.

До речі, про харчування. Депутат Алла Шлапак висловила ідею, що треба всіх дітей харчувати безкоштовно. Це нереально?

Н.Ш.: Пані Алла оголосувала ту ідею, яку ми обговорювали на міжфракційному об'єднанні «За рівні можливості». Я пропонувала взагалі відмовитися від порційного харчування. Дослідження показало, що максимум 20 % дітей їдять ті порції, які передбачені. Решта або їдять частково, або взагалі не їдять. Тому пропозиція моя була такою, щоб відмовитися від порційного підходу, а організувати все у вигляді буфету, коли дитина приходить і бере те, що їй хочеться з'їсти: хто хоче яблуко, хто хоче салатик, хто пиріжок, котлету чи молочне і так далі. Це і дешевше виходить. Та поки ми не знайшли консенсус, щоб це питання пішло. Рішення по освіті дуже важко проходить. З 7-8-ї спроби. Для колег-депутатів є питання пріоритетів в інших галузях.

Про пріоритети. От зараз – все для фронту, і тому освіта, маєтъ, теж не отримує тієї уваги, на яку заслугоувала...

Н.Ш.: Щодо «все для фронту». Це не виправдання. Армія фінансувалася і раніше досить серйозно. Питання в тому, що її розграбову-

вали. Зараз теж управління викликає серйозні сумніви. Навіть якщо збільшується фінансування через війну на якийсь відсоток, це ні в якому разі не може перешкоджати виконанню основної базової функції суспільства, а її виконує саме освіта і наука. Якщо не буде нормально та повноцінно забезпечена ця ділянка, у нас взагалі не буде майбутнього. Сподіваємося, нинішній склад Київради усвідомить це. Лише розумні перемагають у війнах, долають кризи, забезпечують розвиток.

Але поки що ви посилення уваги не бачите?

Н.Ш.: Ну я ж кажу, що питання освіти приймаються з 7-8-го разу. І це коштує надзусиль. Значна частина теперішніх депутатів розглядає середню освіту, як бізнес. Це важко пояснювати колегам з Європи. В усьому світі приватна освіта займає від 30 % до 70 %, як в Нідерландах. І це нормально. В приватних закладах стовідсотково освітній стандарт забезпечено. І прозора звітність.

У наших приватних закладах теж?

Н.Ш.: Так. Але їх у нас мало, всього 3 %.

Ви багато часу працювали в США?

Н.Ш.: Так, 13 років.

Що, на ваш погляд, можна було б запозичити для наших шкіл?

Н.Ш.: У нас зберігається традиційний для пострадянського простору підхід – давати багато на запам'ятовування. А от фінансова система (я є її прихильницею) побудована на дослідженнях. У школах, в садочках. І це дає феноменальний результат.

Уявіть, у Фінляндії немає домашніх завдань, немає визначеного часу уроку: може бути 30 хвилин, мо-

же бути дві години. Чому? Бо вчитель є науковий керівник, ментор. І до того, ж повна інклузія. Всі, навіть діти з синдромом Дауна, вчаться в загальній групі дітей.

На жаль, наша школа має підхід сегрегаційний. Дітки, які мають яксьо дефекти, особливі потреби, сегрегуються в окремі класи, групи, в окремі інтернати. Іх з самого початку роблять іншими. Всі діти мають бути рівними для вчителя, а його завдання – видобути в дитині все найкраще, що вона може проявити. У нас є таке поняття «обдаровані діти». Це також сегрегація. Бо є обдаровані. А які інші? Відсталі? Небодаровані? Це помилкова річ, від якої треба відмовлятися. Питання не в дітях, а в якості підготовки вчителів.

З'явилася інформація, що підручники незабаром стануть платними. Безкоштовно їх отримуватимуть лише соціально незахищені. Ви чули про таке?

Н.Ш.: Знаете, оці всі роки, коли стандарт недофінансувався на 15-20 %, всі витрати перекладалися на батьків в різних формах. Це незаконно. У чиновників, депутатів виникає спокуса – а чому ми повинні виконувати закон? Чому ми повинні виконувати бюджет? Якщо батьки і так перебирають на себе такі речі. Хай платять за харчування, за підручники, за ремонт... Але моя позиція: поки є закон – все решта від лукавого. Невиконання закону повинно каратися.

А за кордоном підручники безкоштовні для школярів?

Н.Ш.: Сто відсотків безкоштовно.

У лютому ви презентували дослідження роботи благодійних фондів в школах міста. В чому їх суть?

Н.Ш.: На жаль, ця презентація розкрила дуже цікаву ситуацію з батьківськими фондами. Ще раз налагощую, за законом збирати гроші в державних закладах з батьків не можна. Це нелегально. Тим паче на території школи. Але батьки, батьківські комітети можуть проявляти певну благодійність. І якщо вони погоджуються робити якийсь

проект для школи, ми не можемо їм це заборонити. Питання в тому, як вони це роблять. Я почала вивчати це питання, і відкрилася ціла палітра зловживань. Це те, що називають корупцією в освіті. А для мене не уявити, що освітянин або науковець є корупціонером – це нонсенс. Причина в тому, що зарплати такі маленькі, що спокуса десь щось отримати – велика. У Києві 1300 грн отримує молодий вчитель!

А надбавки?

Н.Ш.: Ну 20 % муніципальної надбавки – загалом 1450 грн. Це нормально? У Києві можна прожити за такі кошти? Ця спокуса вже закладена невідповідними зарплатами. Коли я побачила цю ситуацію, вирішила, що можу собі дозволити зробити такий подарунок батьківським комітетам. Покликала найкращих юристів, які працюють в благодійності, дала їм технічне завдання: знайти благодійну форму, яка виключає директора, вчителя, завуча, яка є прозора, саморегулююча, доступна для всіх учасників: і маленьких садочків, і великих шкіл.

Вони підготували універсальний статут благодійної організації. Моя візія – в кожному районі може бути одобрана одна така організація з різними учасниками. Все дуже зрозуміло і прозоро організовано. Крім того, чим більше учасників, тим менші витрати на управління. Реакція була дивна. Прийшли «батьки SOS», які найбільше кричать про зловживання в цій сфері, і кажуть: «нам це не потрібно».

Ви раніше казали, що є сенс розробити комплексні програми для шкіл та садочків?

Н.Ш.: Аналіз показав, що у нас є мінімум шість програм, які стосуються освіти. Вони виконуються в середньому на 10 %. Такі дебати, така боротьба іде між депутатами під час їх обговорення, а потім – пшик: закладаються кошти на ті активності, а потім – невиконання. Я прихильник розробки однієї комплексної програми інноваційного розвитку міста, де освіта, наука та інновації будуть мати гідне відображення, відповідно до конкретних потреб міста ■

СПОЖИВАЧ

Сезон ШАЛЕНИХ СУБСИДІЙ наближається!

■ На комуналці можна буде заощадити кількасот гривень щомісяця

Зразу ж за електроенергією дорожчають газ, водопостачання та водовідведення. Для багатьох споживачів сума в нових платіжках може стати непідйомною. Щоб цього уникнути, впроваджено спрощений механізм отримання субсидій. Звернувшись за цією допомогою може кожен. «Хрещатик» розпочинає серію публікацій про те, як діятиме цей механізм, куди звертатися та який розмір допомоги вам належить. Слідкуйте за нашою інформацією та не прогавте нагоду заощадити для своєї родини кількасот гривень щомісяця.

Igor СВАЧІЙ | «Хрещатик»

Як і кому?

З 1-го травня вступає в дію постанова уряду про новий уドосконалений порядок надання громадянам субсидій на оплату комуналних послуг. Процедура суттєво спрощена. Більше не треба буде ходити кабінетами чиновників і збирати колекцію довідок. Тепер досить лише заповнити два невеличкі папери: заяву і декларацію про доходи. Бланки ви отримаєте поштою. Киянам їх почали надсилати ще минулого тижня. Документи досить прости та розміщені на одній сторінці кожен. І, до речі, вони супроводжуються інструкцією — як заповнити та куди надсилати або приносити. Тобто мешканець може на віті і не ходити нікуди: заповнив, надіслав і отримав субсидію. Важливо лише розбірливо вписувати дані і чесно вказати відомості про доходи.

Розгляд заяви займе 10-20 днів. Після цього вам надішлють повідомлення про призначення чи відмову у субсидії. Додатковий документ знадобиться, якщо ваше питання потребує розгляду комісії. Наприклад, у вашій оселі прописана людина, але не мешкає там і за цією адресою комуналними послугами не користується. Необхідна буде довідка про фактичне місце проживання. Схоже і з орендованим житлом — потрібно надати договір найму.

Суттєва новація — тепер за отриманням допомоги на сплату комуналки може звернутися кожен громадянин, незалежно від майнового стану. Основний критерій — це доходи. Чи маєте ви дві і більше квартири, два авто — тепер це ролі не відіграє. Головне — доход.

Скільки?

На сайті Міністерства і Департаменту КМДА соціальної політики є електронний калькулятор. З його допомогою ви можете розрахувати орієнтовний розмір субсидії, ввівши три показники: чи сельністі зареєстрованих у квартирі осіб, їх місячний дохід, розмір комунального платежу. Ну, а вже точну суму розрахують у відділі соцзахисту.

Приклад розрахунку субсидії для сім'ї з 4-х осіб: двоє працездатних – тато і мама, двоє неповнолітніх дітей.

Крок 1. Визначаємо середньомісячний дохід на одного члена родини (за 6 чи 12 місяців, що передує зверненню). Загальний дохід сім'ї за 2014 рік становить 32 160 грн. Середньомісячний дохід на одного члена родини становить: 32 160 / 12 місяців / 4 особи = 670 грн.

Крок 2. Визначаємо відсоток обов'язкового платежу. Дохід на особу ділимо на розмір прожиткового мінімуму (1 176 грн). Отриману суму слід розділити на базовий коефіцієнт (2), після чого множимо на базову норму (15). Отже, 670 грн / 1 176 грн / 2 x 15 = 4,27 %

Крок 3. Визначаємо розмір обов'язкового платежу. Середньомісячний сукупний дохід сім'ї 2 680 грн множимо на вирахуваний відсоток 4,27 % = 114,5 грн.

Отже, якщо вартість комуналних послуг для вказаної родини становить 845 грн, то сплачується лише 114,5 грн. Решту покриває субсидія!

СПОЖИВАЧ

Доки ми радіємо весні та теплу, столичний владі вважається зима. Точніше, опалювальний сезон. Від нових тарифів на газ та тепло можна дрижаків зловити й у спеку. Але замість панікувати — київська влада діє. Зокрема, робить усе можливе, аби кияни сплачували лише за спожиту теплову енергію. Хоча й дорогувато, зате справедливо. «Хрещатик» дізнавався, що з того буде мешканцям столиці.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Битва за облік

Київська влада поставила собі за мету полегшити столичним мешканцям тягар оплати за комунальні послуги.

Як розповів під час виступу в ході «круглого столу» на тему «Обладнання будинків Києва лічильниками теплової енергії: актуальність, головні завдання та джерела фінансування» заступник голови КМДА Петро Пантелеєв, важливість питання є таким, що діяти треба блискавично. «Єдиний спосіб сплачувати за справедливо спожиті комунальні

«Спіймати» справедливу гігакалорію

Столична влада хоче вберегти киян від надмірних витрат на опалення і гарячу воду

послуги у даному випадку, коли йдеться про централізоване опалення, це є обладнання будинків лічильниками тепла. Це чудово розуміє міська влада. Тому мер міста Віталій Кличко доручив усім нам (своїм розпорядженням. — Авт.), зокрема, міським службам і теплопостачальним організаціям, забезпечити стовідсотковий облік тепла протягом підготовки до наступного опалювального сезону», — розповів він.

Пересічний киянин, напевне, схопиться за голову — чи реально це, бо лічильників треба багато. І буде правий, адже їх потрібно близько 5 тисяч. За словами генерального директора ПАТ «Київенерго» Олександра Фоменка, котрий також був учасником «круглого столу», за даними останньої інвентаризації, «необхідна кількість точок обліку скла-

даєесь 9 тисяч. З них 50 % мають лічильники. Необхідно дообладнати близько 5 тисяч точок приладами обліку». Один такий лічильник у середньому коштує 70 тис грн, діапазон цін на такі пристрої коливається від 40 до 120 тисяч грн.

«Гарячі» гроші

Звідки візьмуться гроші на теплові лічильники? Адже, за найпростішими підрахунками, потрібно щонайменше 500 млн грн.

Частину лічильників знайшли на складі. Як пояснив Петро Пантелеєв, роботи з обладнанням всіх будинків лічильниками тепла почалися ще наприкінці минулого року. Загалом було встановлено 800 лічильників.

Окрім того, міська влада виділяє 50 млн

фото Бориса Кортушенка

грн з бюджету столиці на встановлення теплових лічильників. Цього вистачить на монтаж ще однієї тисячі лічильників.

А є ще ПАТ «Київенерго», що як постачальник послуги зацікавлений у встановленні приладів обліку. Виявляється, «Київенерго» теж їх встановлювало. Але найперше — на своїх джерелах теплової енергії. За словами Олександра Фоменка, ще 2012 року була розроблена відповідна програма. Сьогодні жодна котельна не відпускає енергію без лічильника, а також ТЕЦ-5 і ТЕЦ-6.

«У 2012 році ми паралельно розпочали встановлювати лічильники у житлових будинках Києва. З огляду на фінансові можливості компанії, відповідну програму було розраховано до 2018 року. Торік ми встановили 680 вузлів обліку», — уточнив пан Фоменко.

За стрімке зростання тарифу на газ, тепло і гарячу воду змусило й ПАТ «Київенерго» коригувати плани. Тому нині є доопрацьовані інвестпрограми, що передбачає фінансування встановлення близько 2000 лічильників. Кошти, скоріше за все, залишать із по-зик. Після цього залишиться лише малоповерхові будинки, де установка лічильника тепла вимагає індивідуального рішення.

До речі, там, де встановити лічильники неможливо, за словами заступника голови КМДА, паралельно опрацьовується схема зниження нарахування за тепло на 20-25 % ■

до речі

Чому на Великдень була спека у квартирах?

Попри те, що київська влада оголосила 8-го квітня про завершення опалювального сезону, на Великодні свята у багатьох киян були розжарені батареї. Чому дарма витрачалася таке цінне тепло? «Хрещатик» запитав про це у відповідальних посадовців.

Заступник голови КМДА Петро Пантелеєв пояснив, що з 8-го квітня відключалося опалення в адміністративних будівлях. Для відключення житлового фонду є вимога, щоб середньодобова температура була не нижчою 8 градусів за Цельсієм протягом трьох днів.

За словами генерального директора ПАТ «Київенерго» Олександра Фоменка, розпорядження про завершення опалювального сезону було видано 8 квітня, і відповідно до отриманих заявок «Київенерго» почало відключати будинки від теплоносія. «Станом на кінець п'ятниці у нас було вимкнено близько 20 % житлового фонду. Але у зв'язку з гучними заявами експертів міста про те, що не витримано температурний режим (8 градусів упродовж трьох діб) і з закликами не відключати опалення і ЖЕКам не давати заявок, справді,

потік заявок було призупинено. Але з вівторка, 14 квітня, надходження заявок відновлено. При цьому «Київенерго» виконує лише технічну частину, задовольняючи заявки», — пояснив пан Фоменко.

Що ж до температури самих батарей у спекотні великодні дні, то вона підтримувалася на належному рівні, аби забезпечити подачу гарячої води. Температура теплоносія забезпечує температуру не лише опалення, але й водопостачання. Оскільки ці два контури з'єднані, знижувати температуру носія неможливо.

в цифрах

Квартирний лічильник за 3 тис грн

«Хрещатик» поцікавився, скільки коштуватиме квартирний лічильник для запеклих індивідуалістів або тих, кому ніколи обходить сусідів, переконувати чи скликати збори. Отже, найдешевший, за пропозиціями в Інтернеті, коштуватиме від 2700 грн. Найнижча вартість встановлення лічильників тепла у квартирі — 5000 грн. Компанії, що пропонують такі послуги, запевнюють — економія складе 50-70 % при сплаті комунальних послуг.

менко пояснив, що дійсно — будинковий тепловий лічильник тільки фіксує обсяги спожитого, а не регулює подачу. Що ж до квартирних лічильників тепла, то «в будинках, де горизонтальна розводка, це можливо, у низці будинків старого планування — це неможливо. І не має сенсу, адже будинок — це цілісний майновий комплекс, який має враховувати споживання всього тепла. Тому що є під'їзди, гори-

вання тепла до диспетчерських пунктів «Київенерго». Це коштує 20 % від вартості лічильника.

Колективна економія

Відтак пріоритет надано будинковому обліку. Поки що. Та кияни можуть проявити ініціативу. Більше того, міська влада закликає їх до того. Як наголосив заступник голови КМДА Петро Пантелеєв, поки що у планах немає встановлення квартирних лічильників тепла.

«Однак будемо сприяти цьому, і перше наше завдання — згуртувати навколо цієї проблеми мешканців, оскільки, як і я казав, доцільно встановлювати поквартирні лічильники, коли жителі об'єдналися. Тоді всі економлять, і для кожного економія буде відчутиною, і в цілому по будинку споживання значно зменшиться,— констатує пан Пантелеєв.— Тому для нас основне — сприяти самоорганізації мешканців навколо цієї проблеми».

Тож киянам, котрі хочуть суттєво заощадити на теплі, слід спілкуватися з сусідами, проводити загальні збори, домовлятися, щоб встановити поквартирні лічильники в усьому будинку. І втілювати задумане у життя за сприяння міської влади ■

Клімат-контроль у кожний дім

Столична влада взяла за пріоритет обладнання всіх житлові будинки лічильниками тепла. Однак вони не дозволяють коригувати обсяги подачі тепла до кожної оселі. Тим не менше, проблема з урахуванням нових тарифів актуальна.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Сурогат не пройде

За словами заступника голови КМДА Петра Пантелеєва, у перспективі (за ідеальним сценарієм) є обладнання будинків індивідуальними тепловими пунктами (ІТП), котрі роблять будинок фактично автономним. Усі садки і школи обладнані ІТП. У житловому фонду відсоток будинків, обладнаних ІТП, складає десь під 40 %. В основному це нові будинки. Що ж до старих споруд, то вони споживають воду та теплову енергію з теплоцентралей. ІТП для таких будинків коштує від 100 до

200 тис грн. Йдеться також і про регулятори подачі тепла, які, по суті, також є ІТП. Фізично це насосна система, що «розганяє» тепло по приміщенню. Висока вартість таких ІТП може відлякувати, але є сурогатні прилади, які часто рекомендують. Однак вони такі, що у будинку може статися гідралічний удар, і вся система вийде з ладу. Тож краще дороге, та якісне.

Найперше — будинковий облік

Генеральний директор ПАТ «Київенерго» Олександр Фо-

МЕГАПОЛІС

У Київському Палаці дітей та юнацтва відбувся щорічний профорієнтаційний захід – Ярмарок професій. На ньому студенти та викладачі 28-ми професійно-технічних навчальних закладів Києва презентували учням шкіл столиці й області сучасні, престижні та найпотрібніші на ринку праці робітничі професії.

Наталя ПЛОХОТНЮК
спеціально для «Хрещатика»

ПАЛАЦ гудів, як вулик, ніяк було навіть проштовхнутися – скрізь підлітки, молодь... Одні роздиваються навколо, знайомляться з різноманіттям професій, цікавляться умовами навчання, правилами вступу. Інші – представляють свої навчальні заклади профтехосвіти, демонструють виставку кращих учнівських творчих робіт, закликають майбутніх студентів, проводять різноманітні майстер-класи за різними робітничими професіями. Тут і

Ярмарок професій

■ **У столиці відбувся традиційний профорієнтаційний захід за участі 28-ми закладів профтехосвіти міста**

Фото Наталя ПЛОХОТНЮК
Під час Ярмарку відбулися численні майстер-класи за різними робітничими професіями: перукарська майстерність, і виготовлення усіляких сувенірів, і робота з деревом, металом, тканиною, і приготування вишуканих страв. А ще – театралізований показ мод, знайомство з колекціями, створеними учнями у 2014-2015 роках, огляд-конкурс

іхньої технічної творчості, концертна програма талановитих учнів.

Відкриває свято духовий оркестр і оркестр барабанщиків Міжрегіонального вищого професійного училища зв'язку м. Києва. Звучать теплі слова від гостей свята. І, зокрема, від заступника голови КМДА Ганни Старostenко та заступника директора департаменту профтехосвіти Міністерства освіти і науки України Вікторії Карбишевої.

Головна мета заходу – донести головні переваги професійно-технічної освіти: можливість отримати базову та повну загальну середню освіту, високий рівень фахової робітничої кваліфікації, здобуття у стінах ПТНЗ початкової вищої освіти та продовження навчання у вищому навчальному закладі за профілем підготовки без проходження ЗНО, щомісячне стипендіальне забезпечення, що є надзвичайно важливим для учнів із малозабезпечених сімей, оплату праці під час проходження виробничої практики, а головне – гарантоване працевлаштування після закінчення навчального закладу.

Сучасна профтехосвіта – вже давно перестала відповідати терміну «ПТУ». Сьогодні – це підготовка висококласних спеціалістів, які можуть працювати в сучасних високотехнологічних умовах.

«Побувавши на Ярмарку, розуміш, що майбутнє – саме за робітничими професіями, а не за менеджерами чи юристами, – каже одинадцятирічник Дмитро Шовкун. – Я прийшов сюди, щоб знайти місце навчання. Хочу бути «гайкокрутом», тобто навчитися ремонтувати автомобілі. Мені це цікаво. Але хотілося б обрати училище, де є хороша художня самодіяльність, спортивні секції, сильне учнівське самоіндустріювання. Я – з великою багатодітною родиною, очолюю школу – самоврядування. І вважаю, що зараз головне – отримати професію, яка б дала мені змогу в майбутньому забезпечити власну сім'ю. І я знайшов такий навчальний заклад» ■

ОСН – перший крок до реальної децентралізації

Одним із основних інститутів громадянського суспільства, діяльність якого спрямована на захист прав громадян за місцем проживання, є органи самоорганізації населення. Відповідно до законодавства, вони мають право здійснювати контроль за якістю житлово-комунальних послуг, а також за якістю ремонтних робіт у будинках на своїй території. На сьогодні найбільш актуальною є не тільки сфера ЖКГ, але і питання контролю та участі в підписанні договорів, кошторисів, виборі підрядників (як постачальників, так і виконавців) для надання ряду послуг.

Сергій ЛЕВАДА | депутат Київради, спеціально для «Хрещатика»

ХОЧА окремими нормами законодавства і передбачається можливість здійснення громадського контролю у сфері надання ЖКП, через відсутність розроблених на рівні місцевих адміністрацій дієвих механізмів реалізації цих норм, а отже, і відсутність пілотних проектів, які можуть розробити відсутній механізм, затверджені місцевою владою, кияни фактично відсторонені від реального впливу та контролю за виробниками та постачальниками послуг різного виду, а також не мають можливості впливати на процес виконання та надання таких послуг.

Слід зауважити, що за останні 15 років реформування ЖКГ реальних результатів так і не досягнуто: продовжує зростати збитковість комунальних підприємств, знижується якість ЖКП і підвищується їхня вартість. Усе це при-

зводить до громадського нездовolenня та соціальної напруги.

Без контролю системі загрожує корупція

Покращити стан справ у цій сфері неможливо без за участі громадян та громадських об'єднань до планування робіт, обґрунтовання та встановлення тарифів, контролю за наданням ЖКП та використанням коштів, запобігання зловживанням у цій сфері. Окрім того, наразі громадськість відсторонена від участі у виборі інвестиційних програм підприємств та здійснення контролю за їхнім виконанням. Існуючий на сьогодні порядок прийняття програм і проведення конкурсів створює передумови для корупції та не сприяє створенню конкурентного ринку ЖКП. Таким чином, навіть враховуючи бажання громадськості до-

лучитися до контролю якості надання ЖКП, рівень регламентації цих процесів залишається вкрай незадовільним.

Київрада може наділяти частину власних та делегованих повноважень, фінансів та майна будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення задля здійснення контролю за діяльністю комунальних підприємств та ЖЕКів. Після делегування частини повноважень ОСНам, задля виявлення всіх переваг і недоліків, територіальна громада започаткує механізм переходу реальних повноважень на місця. Доцільним є починати з основних плацдармів ОСНів: надання послуг у сфері ЖКГ та контролю за власною територією, відповідно до існуючих детальних планів територій.

У подальшому формування бюджету міста зможе базуватися на бюджетах ОСНів, кадрова політика яких, у свою чергу, формуватиметься на базі тих спеціальностей, на які буде реальний попит на місцях. Тобто молодь в рамках загальноміської освітньої програми матиме можливість отримати професію, що відповідатиме реальним потребам суспільства. Це стане поштовхом до суттєвих змін у кадровому потенціалі столиці – муніципальної реформи.

Таким чином буде посилено роль територіальної громади та розширене повноваження ОСНів міста Києва в галузі ЖКП, сфері енергозбереження, благоустрою території, землекористування, фінансово-гospодарській діяльності.

ОСНи можуть і повинністати стимулом до муніципальної реформи в Києві, основи якої мають бути закладені в новому Законі про столицю – Конституції міста, якої так потребують кияни. Готовий документ стане реальним прикладом децентралізації. У цьому законі мають бути закладені нові принципи та механізми, серед яких: формування бюджету знизу вгору, перерозподіл повноважень і компетенції районів чи інших адміністративно-територіальних одиниць, нові принципи і формування місцевих податків і зборів, переваги та пріоритети столичних підприємств для реалізації власної продукції, механізми створення муніципальної поліції, проведення місцевого референдуму, нові вимоги до формування сфер освіти, медицини, спорту, соціальних гарантій, гарантій підприємцям та інвесторам і т. д.

Перші кроки з делегуванням повноважень ОСНам і створенням дієвих механізмів з подальшим їх практичним відпрацюванням і впровадженням на базі декількох ОСНів дасть старт процесу формування реального місцевого самоврядування, в якому місто (центральна влада – тобто КМДА) займатиметься стратегічним розвитком столиці, а на місцях управління повинно здійснюватися місцевими жителями. Таким чином ми зможемо досягти і створити всі передумови створення сталого розвитку території та належного сировища проживання киян ■

Оголошення про проведення конкурсу проектів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках

Конкурсна комісія, утворена розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 02.04.2015 № 307, оголошує конкурс проектів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках

Напрямами реалізації проектів:

- встановлення будинкових приладів обліку теплової енергії на опалення/гаряче водопостачання;
- реконструкція теплових пунктів та встановлення нових індивідуальних теплопунктів;
- тепlopізоляція та капітальний ремонт дахів;
- заміна вікон в місцях загального користування на енерго зберігаючі;
- модернізація та заміна внутрішньобудинкових інженерних мереж;
- утеплення фасадів;
- заміна освітлювальних приладів на енерго ефективні та/або встановлення датчиків руху для регулювання освітлення у місцях загального користування.

До конкурсу допускаються проекти, за умови гарантування об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку та членами кооперативного будинку оплати не менше 30 % від загальної вартості робіт за проектом, а саме:

- підтвердження наявності відповідних коштів на розрахунковому рахунку суб'єкта подання проекту;
- кредитної лінії, відкритої у банку у разі загальної вартості робіт за проектом;
- належним чином оформленої гарантії, поруки, застави чи іншого виду забезпечення, не забороненого законодавством.

Форма подання проекту встановлена додатком до «Положення про конкурс проектів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках», затвердженого рішенням Київської міської ради від 26.12.2014 року № 865/865.

До проекту додається:

- техніко-економічне обґрунтування проекту;
- документ, що підтверджує повноваження особи на підписання проекту;
- документи, що підтверджують наявність одного або кількох видів гарантування оплати.

Прийняття на розгляд комісії проектів з реалізації енергоефективних заходів у житлових будинках міста Києва, в яких створені об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також у кооперативних будинках буде проводитись Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської державної адміністрації з 15 квітня 2015 року до 15 травня 2015 року щовівторка з 9:00 до 13:00 години та щочетверга з 14:00 до 18:00 години за адресою: вул. Велика Житомирська, буд. 15А, каб. 14. – Телефон для довідок 279-12-66.

МЕГАПОЛІС

Вони лікують душі бійців

Бійці, які повернулися з АТО, потребують психологічної реабілітації

За словами психолога, кожному потрібен свій проміжок часу на реабілітацію. Комусь достатньо однієї консультації у фахівця, а інший потребує багаторазової співпраці

За даними ООН, рік війни на сході України забрав 6083 життя, майже 15,4 тис. осіб зазнали поранень. Однак не існує офіційної статистики, скільки українців отримують психічні та психологічні проблеми внаслідок війни. Адже більшість психічних проблем проявляються не одразу, та й не всі звертаються до лікаря. Такі проблеми викликають алкозалежність, змінюють людину, руйнують сім'ї.

Ярослава ЗОЛОТЬКО | спеціально для «Хреццатика»

КОЛИ ми дивимося по телевізору або читаємо в газеті про жахи війни, нам стає страшно. А що казати про людей, які були на війні й бачили все на власні очі... Які багато днів поспіль мали лише одну мету — вижити... Які не могли повноцінно спати, бо знали, що в будь-яку хвилину в їхнє укриття може влучити снаряд... Таке не могло не залишитися без сліду для психіки.

**Психолог Борис Гук,
PsyAll:**

«Те, що ми бачимо по телевізору, це лише 10 відсотків від усієї картини на сході. Військові, які повернулися з АТО, бачили всі 100 відсотків. Нам важко їх зрозуміти, а їм — нас. Ми маємо різні картинки, що призводить до дисонансу».

Стрес у бійців викликає не лише війна, а й повернення з неї. Якщо босець пішов на війну добровольцем, йому легше — він воє за власні переконання. А якщо його мобілізували? Він не хотів залишати сім'ю,

роботу. Але змирився і пішов виконувати свій обов'язок перед Батьківщиною. Він повертається з війни — що на нього чекає? За цей час він міг залишитися без роботи. Звісно, згідно із законодавством, робоче місце зберігається за мобілізованим. Проте ні для кого не секрет, що багато українців працюють неофіційно. Тому не дивно, якщо не надто чесний роботодавець за цей час просто підшукає собі іншого працівника. У родині також починаються проблеми, тому що людина повернулась іншою.

Досвід війни неможливо сковати

Досвід війни змінює людину. Пішла одна людина на війну, а повернулася зовсім інша. Але родичі хочуть бачити свою чоловіка, сина, батька таким, яким він був до війни. «Чоловіки, котрі повернулися з війни, стають «справжніми чоловіками», мужніми, але іншими. Родичі часто не розуміють, що сталося, чому він став таким. Ці люди по-іншому поводяться з близькими, стають агресивними, менш

чуттєвими, не діляться почуттями. Рідним залишається лише прийняти його таким, який він є. У протилежному випадку сім'я може розпастися. Добре, коли рідні проконсультується у психолога. Але якщо ініціатива тільки за дружиною, і чоловік йде до психолога, лише щоб догодити жінці, однак запит у нього відсутній, така робота не має сенсу. Якщо чоловік розуміє необхідність звернутися до фахівця, то завдання психолога — зробити так, щоб людина відпустила минуле. Допомогти їй адаптуватися до мирного часу, до мирного життя, віднайти ресурс, який дасть життю сенс. Таким ресурсом може бути дитина, улюблена справа, робота. Людина повинна зрозуміти, для чого вона живе», — пояснює Борис Гук.

За словами психолога, кожному потрібен свій проміжок часу на реабілітацію. Комусь достатньо однієї консультації у фахівця, а інший потребує багаторазової співпраці. Трапляється, що людина, яка повернулася з війни, страждає через те, що не може розповісти про побачене. Чоловік уберігає близьких, тримаючи все в собі, перебуваючи постійно в напрузі. Людина, яка бачила мертві тіла та інші жахи війни, повинна комусь про це в деталях розповісти. У цьому випадку на допомогу приходять психологи, ім можна «вилити душу». Поділившись із психологом, людина відновлює емоції, у неї зникає тривожність, вона поズбавляється великого тягаря (не розповідати нікому про те, що бачила).

Тривожні сигнали

На що слід звернути увагу родичам бійця, який повернувся з АТО? За словами Бориса Ігоровича, зрозуміти, що слід звернутися до спеціаліста, можна за такими симптомами:

- безсоння. Людина спить 2-3 години на добу. Пізно залишає та рано прокидається;
- зловживання алкоголем, особливо перед сном. Алкоголь допомагає людині хоч трохи поспати. Характерним є те, що людина не п'яніє. Може випити півлітра горілки і залишитися тверезою;
- депресивні настрої;
- «скляні» очі;
- агресія;
- носить із собою допоміжні речі, пов'язані з війною («тривожний» чемоданчик, холодну зброю);
- перепади настрою.

Побачивши такі проблеми, родичам у жодному разі не потрібно сварити людину, тому що вона не винна — вона й так має проблеми. Потрібно звернутися до психолога. Оскільки в Україні раніше не було війни, не всі психологи вміють працювати з ПТСР (посттравматичний стресовий розлад), адже не було потреби готовувати таких фахівців. Але якщо навіть психолог не спеціалізується на роботі з такими людьми, він вислухає, проконсультує, можливо, по рекомендує загальні вправи на релаксацію, дихальні техніки. Також надасть інформацію, де знайти фахівця, який працює з ПТСР. Тому до психолога варто йти.

Де шукати допомогу

Отримати безкоштовну психологічну допомогу бійці, які повернулися із зони АТО, та їхні родини можуть:

- у районних центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- у PsyAll (телефон 096-70-03-444);
- в Інституті психології НАПН України за адресою: вул. Паньківська, 2;
- у Київській міській психоневрологічній лікарні № 1 ім. Павлова на вул. Фрунзе, 103-а.

У Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Дніпровського району м. Києва розповіли, що зараз триває запис у групу підтримки для родичів бійців АТО. Заняття безкоштовні.

Насамкінець слід зазначити, що бійці, які повернулися із зони АТО, не повинні знову і знову переживати найстрашніше в своєму житті назавжди. Вони мають право на підтримку та допомогу, і перш за все — від членів своєї родини ■

новини районів

В Голосієві оштрафовано 32-х водіїв за паркування на газоні

Постановою Кабміну від 11.02.2013 № 111 внесено зміни до ПДР. Відповідно до внесених змін, забороняється стоянка на газонах.

Під газоном розуміється ділянка однорідної території із дерновим покривом, який штучно створюється шляхом посіву і вирощування дерновутворювальних трав або одернування. Відповідальність за порушення правил стоянки встановлена статтею 122 та статтею 152-1 Кодексу України про адмінправопорушення. Вчинення такого порушення тягне за собою накладення штрафу від 15-ти до 20-ти неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Так, у I кварталі 2015 року працівниками відділу ДАІ з обслуговування Голосіївського району підпорядкованого ГУ МВС України в м. Києві складено 32 адмінпротоколи на водіїв автотранспорту за порушення Кодексу України «Про адмінправопорушення», а саме: руйнування зелених зон на території Голосієва.

Приміщення дитсадка в Дарниці повернули у комунальну власність

За позовом прокуратури Дарницького району суд зобов'язав КП «Школяр» повернути у комунальну власність частину приміщень ДНЗ на вул. Вербицького. У 2013 році підприємство, що займається організацією гарячого харчування для навчальних закладів, орендувало приміщення дитсадка загальною площею 154 м². У ході прокурорської перевірки з'ясувалось, що товариство облаштувало в стінах садка свою бухгалтерію.Хоча, відповідно до чинного законодавства, використовувати дошкільне майно в цілях, не пов'язаних з навчально-виховним процесом та життедіяльністю дітей, забороняється.

У зв'язку з виявленими порушеннями прокуратура заявила позов про визнання недійсним договору оренди майна. Нарешті позовні вимоги прокуратури суд задовільнив у повному обсязі. Підприємство зобов'язане повернути приміщення дитячого садка у комунальну власність.

У Деснянському районі працює 8 аптек КП «Фармація»

У Деснянському районі сьогодні функціонує 8 соціальних аптек. У мережі аптек КП «Фармація» реалізація лікарських засобів відбувається за спеціальними роздрібними цінами, вартість яких на 10-40 % нижча для власників «Картки киянина». КП «Фармація» та столична влада підписали меморандум з вітчизняними виробниками фармацевтичної продукції про зменшення цін на основні ліки та розширення їх пільгового переліку до 160-ти найменувань. При цьому власники «Картки киянина» мають змогу придбати ці ліки зі знижкою до 50 %.

Сьогодні на території Деснянського району працюють аптеки КП «Фармація»:

- аптека № 14 — вулиця Мілютенка, 34 (тел.: 518-07-00, 518-27-02);
- аптека № 59 — проспект Маяковського, 47 (тел.: 515-21-32, 515-12-34);
- аптека № 63 — вулиця Жукова, 26 (tel.: 518-83-90, 518-20-97);
- аптека № 81 (цилодобово) — проспект Маяковського, 73 (tel.: 530-20-31, 530-20-32);
- аптека № 82 — вулиця Шолом-Алейхема, 3 (tel.: 513-50-09, 513-46-09);
- аптека № 83 — вулиця Драйзера, 8 (tel.: 515-57-09, 515-32-78);
- аптека № 92 — вулиця Шолом-Алейхема, 18 (tel.: 513-04-27, 513-34-12);
- аптека № 119 (цилодобово) — проспект Маяковського, 15 (tel.: 546-69-00, 545-09-79, 545-32-14).

Оголошення Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації в газеті "Хреццатик" від 15 квітня 2015 року № 53 (4649) вважати недійсним.

МЕДИЦИНА

COGITO, ERGO SUM* або випробування старістю

■ Деменція – маловивчена хвороба, яка позбавляє людину здатності мислити

В світі на сьогодні нараховується близько 47 мільйонів людей, здебільшого похилого віку, які втрачають поступово унікальну людську здатність – мислити та пам'ятати. Причиною цього є хвороба, яка носить коротку та малозрозумілу назву – деменція (недоумство). Щороку близько 8 мільйонів людей стають новими жертвами цього захворювання. Старість – невідвортний процес в розвитку людського організму. Старіючи, людина змінюється, змінюються її можливості, змінюються робота її органів, систем. Однак деменція – це не старість. І навіть не наслідок старості. В світі лише 5-8 людей віком за 60 років стають жертвами деменції. Інші 90 % зустрічають старість при добром розумі.

Олекса ЧЕРЕВАТИЙ | спеціально для «Хрещатика»

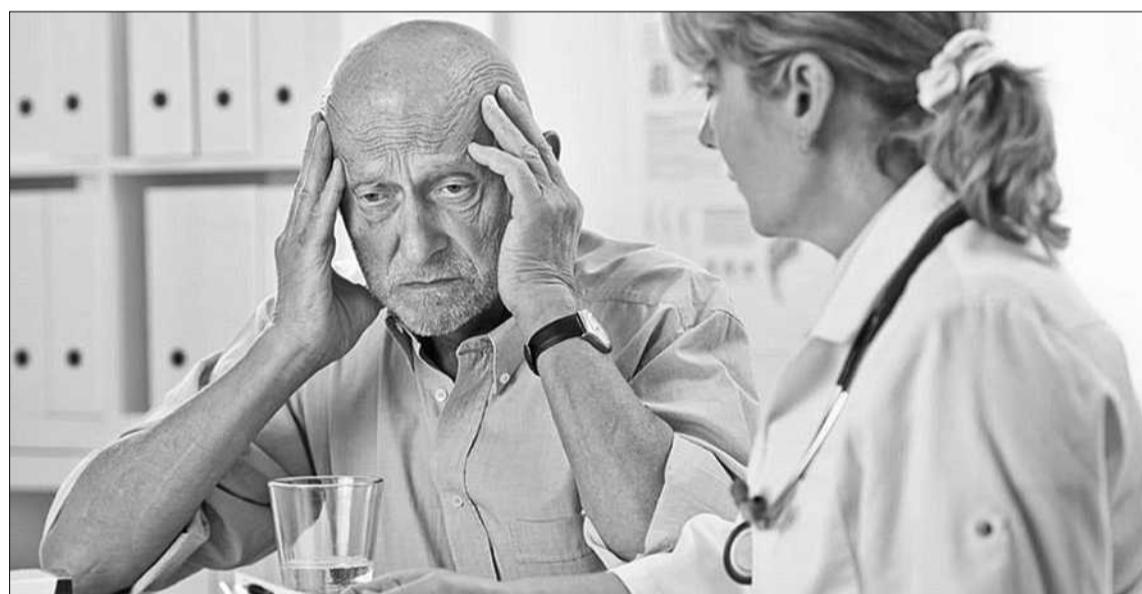

Фото www.krebsdruck.de

ДЕМЕНЦІЯ – це не інфекція і не старість. Це синдром отриманого недоумства, при якому у людини відбувається зниження когнітивних можливостей та деградація пам'яті, поведінки, зниження здатності виконувати суспільні ролі та функції. Людина стає зовсім іншою. Саме деменція є основною причиною інвалідності людей похилого віку в усьому світі. Порушення роботи головного мозку та зміна поведінки спричиняє необхідність постійного нагляду та піклування за такою людиною, що фактично виключає її з активного суспільного життя. До цього часу не відомі точні причини появи та розвитку у людини цього синдрому. Вважається, що на шанси отримати синдром впливають різні фактори. В більшості випадків безпосередньою причиною хвороби стає розвиток дегенеративних нервових захворювань, як-от: хвороба Альцгеймера. Порушення нормальної роботи мозку, травми, інфекції також сприяють розвитку деменції у людини.

Цікаво, що серед основних факторів ризику, які викликають синдром, вчені часто називають такі звичні й, на жаль, улюблені людські слабкості, як вживання алкоголю, куріння, жирна та неякісна їжа, малорухливий спосіб життя.

Психологічний фон життя людини також відіграє важливу роль у майбутньому людини. Генетичні проблеми та порушення можуть стати причинами розвитку деменції у молодих людей. За результатами дослідження британських вчених виявлено, що у людей вікової групи до 65 років 19 % випадків деменції були викликані такими хворобами, як хвороба Хантінгтона, недоумство при синдромі Дауна та в результаті інших генетичних порушень.

Як виявити деменцію?

Діагностувати захворювання на ранній стадії дуже важко через те, що симптоми схожі на звичайні наслідки перевтоми. Втрачає уваги, проблеми із просторовою орієнтацією, порушення ког-

нітивних функцій – все це в сучасному житті легко можна спісати на перевантаженість роботою чи простижний наслідок стресу. Також треба зазначити, що протікання захворювання має свої особливості в залежності від особливостей організму людини, її попереднього психологічного стану. Однак все ж вчені виділяють три стадії та відповідні до кожної з них симптоми, спостерігаючи які у людини можна визначити синдром.

«В Україні сьогодні від деменції потерпають 63 тисячі пацієнтів. Щороку стають жертвами синдрому понад 4,5 тисячі осіб»

Рання стадія: рання стадія деменції часто залишається непоміченою, оскільки розвивається поступово. Загальні симптоми включають:

- забудькуватість;
- втрата відліку часу;
- порушення орієнтації в знайомій місцевості.

Саме на цій стадії людина має самостійно звернути увагу на порушення в нормальній роботі

власного головного мозку та задатися питанням про їх причини. Якщо навіть після тривалого відпочинку стан не покращується, є велика вірогідність серйозних проблем.

Середня стадія: у міру прогресування деменції до середньої стадії ознаки і симптоми стають більш явними, а людина все вразливішою та незахищеною.

Серед явних ознак проблеми:

- забудькуватість щодо недавніх подій та імен людей;
- порушення орієнтації у власному будинку чи офісі;
- зростаючі труднощі у спілкуванні;
- потреба в допомозі для догляду за собою;
- поведінкові труднощі, включаючи безцільне ходіння, повторення одних і тих самих питань.

На цій стадії людині вже потрібна серйозна допомога оточуючих та регулярний нагляд за її поведінкою.

В Китаї, де проживає понад 9 мільйонів людей із деменцією, більшість пацієнтів отримують спеціальний догляд на дому, який надають рідні чи медпрацівники. Більше того, через постійне зростання психологічного навантаження на людей, які здійснюють догляд, в країні для них діють спеціальні групи підтримки. Такі групи надають людям, які здійснюють догляд, можливості для того, щоб висловитися про наболіле і вивчити інші шляхи для надання допомоги пацієнтам з деменцією і поводження з ними. Аналогічні групи необхідні в Україні.

Пізня стадія: на пізній стадії деменції розвивається майже повна залежність і пасивність. Порушення пам'яті стають значними, а фізичні ознаки і симптоми більш очевидними. Симптоми включають:

- втрату орієнтації в часі та просторі;
- труднощі в розпізнаванні родичів і друзів;
- зростаючу потребу в допомозі для догляду за собою;
- труднощі в пересуванні;
- поведінкові зміни, які можуть посилюватися і включати агресивність.

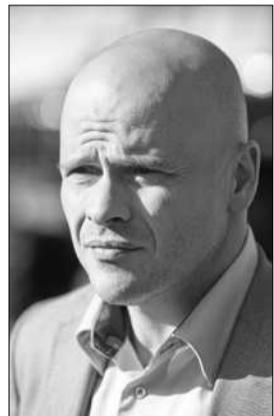
На сьогодні наука ще не відкрила спосіб лікування деменції. Неможливо навіть якось вплинути на її розвиток. Але дослідження та випробування лікарських засобів тривають. Проте це в жодному разі не означає, що життя людини із деменцією не можна поліпшити. Постійне піклування та догляд, а також різні види терапії (як, наприклад, трудотерапія, музична терапія) повертають, хоч і частково, людину до суспільства. Для профілактики деменції впродовж всього життя важливо дотримуватись принципів здорового життя, по-зубуси таких шкідливих звичок, як куріння, вживання алкоголю, нездорове харчування. Добре допомагають регулярні фізичні навантаження, читання, вивчення іноземних мов, вживання овочів та фруктів ■

*Відомий вислів Рене Декарта латинською мовою перекладається як «Я мислю, отже я існую».

НОВИНИ МЕДИЦИНЫ

Київ вийшов на фінішну пряму із введенням електронного рецепту

За дорученням міського голови Віталія Кличка, в столиці найближчим часом буде введено електронну систему видачі рецептів. Про це в прямому ефірі на телеканалі «Київ» заявив заступник голови Київської міської державної адміністрації **Михаїло Радуцький**.

«По-перше, введення електронного рецепту значно полегшує киянам процесуру отримання пільгових або безкоштовних ліків. Відтепер їм не потрібно буде стояти у черзі, щоб лікар виписав черговий рецепт на ліки. Якщо людина отримує ці ліки вже не перший рік та історію хвороби це підтверджено, сімейний лікар автоматично надсилає електронний рецепт на картку киянина і все, що потрібно хворому – просто прийти з карткою до аптеки», – пояснив він.

При цьому, за словами Михаїла Радуцького, столична влада зможе контролювати облік пільгових та безкоштовних препаратів: «Медичні працівники не зможуть маніпулювати видачею рецептів. Адже за допомогою електронного рецепту дуже просто проконтролювати – коли, кому і на яких підставах було вписано той чи інший препарат».

«Таким чином, ми чітко слідкуватимемо за тим, чи отримують пільгові ліки саме ті люди, які їх потребують. Адже в нинішніх умовах підтримка соціально незахищених киян є одним із головних завдань мера Віталія Кличка та його команди», – підкреслив заступник голови КМДА.

Міжнародні донорські організації надаватимуть кошти на розвиток київської медицини через окремий фонд

Заступник голови КМДА Михаїло Радуцький в ефірі телеканалу «Київ» розповів про наміри київської влади створити міський фонд охорони здоров'я. Планується, що він акумулюватиме та розподілятиме всі донорські надходження на систему охорони здоров'я столиці.

«Сьогодні багато іноземних донорських організацій пропонують фінансову допомогу на розвиток медицини або забезпечення ліків. Оскільки контролювати такі грошові потоки важко, ми вивчаємо питання створення окремого фонду, який візьме ці функції на себе», – зазначив він.

Створити такий фонд, за словами Михаїла Радуцького, планується на базі столичного «Центру здоров'я», а працюватимуть у ньому молоді медичні спеціалісти, які знатимуть іноземну мову та зможуть вести переговори з представниками міжнародних донорських організацій.

До того ж, на думку заступника голови КМДА, функціонування окремого фонду дозволить унеможливити створення корупційних схем. Фонд використовуватиме кошти, що надійшли, виключно за цільовим призначенням: на закупівлю медикаментів, медичного обладнання тощо.

РЕЛІГІЯ

слово священика

Яка ж історія християнського пасхального вітання?

На перший погляд, все просто — Христос воскрес, і ми на сло-вах сповіщаемо один одному цю істину. Та ось тут починається най-цікавіше: у часи панування безбожників за таке вітання віруючі мали серйозні проблеми з боку влади, бо ця істина, прийнята щирим серцем, руйнувала самі основи безбожницької ідеології. Вітання «Христос воскрес!» — це потужний удар по хиткій будівлі атеїзму. Не дивно, що саме на час панування радянського режиму припадає велика кількість спроб спростувати і заперечити саму істину воскресіння Христового, звести її до рівня вигадки, марення, галюцинації. Та всупереч всім підступам лукавого і його намаганню спотворити в умах людей те, що відкрив Бог, Христос воїтину воскрес, про що «єдиним серцем і єдиними устами» твердить церковна спільнота.

Господь добровільно пішов на смерть заради нашого спасіння. Шляхом смирення і терпіння, шляхом найсильнішого приниження — і все це заради нашого життя. І цей шлях маловірна і хитка людська істота швидше готова прийняти як ознаку слабкості, безсилля, а не як початок славної перемоги. І якби земне життя Спасителя обмежилося тільки проповіддю, страждан-

«Христос воскрес!»

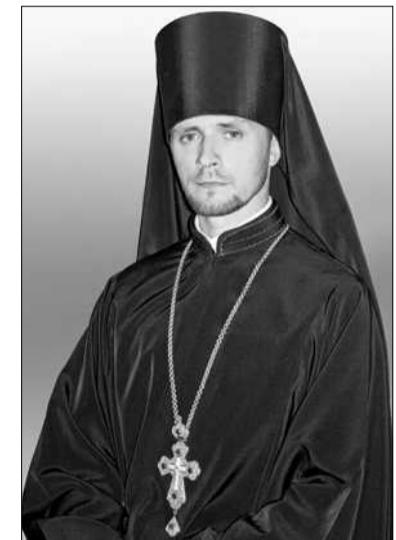
Як багато в нашему житті звичаїв, традицій над походженням яких ми вже давно перестали замислюватися. А насправді кожна зі звичних повсякденних фраз має своє більш глибоке значення та цікаву історію. Наприклад, нікого не дивує простягнута для привітання рука при зустрічі чоловіків, але цей жест показує в першу чергу мирні наміри, бо той, хто простягає руку, демонструє, що він не тримає в ній зброю для нападу. Інший приклад: починаючи роботу, віруючий християнин говорить: «Господи, благослови!». Це не просто наслідок виховання в християнському дусі, а вияв віри згідно зі словами Спасителя: «Без Мене не можете творити нічого». І звичайне для всіх вітання на Пасху «Христос воскрес! — Воїтину воскрес!» теж не прості слова, хоча переважна більшість людей надають їм уваги не більше, ніж вітанню «Доброго дня!».

Архімандрит ЛАВРЕНТІЙ (Живчик) | спеціально для «Хрещатика»

нями і смертю, і не було б Воскресіння Його з мертвих, то яку відповідь дали б послідовники Господа своїм супротивникам? «А якщо і Христос не воскрес, — говорити святий апостол Павло, — то й проповідь наша марна, марна і віра наша». Отже, наша віра знаходитьться у безпосередньому зв'язку із Воскресінням Христовим. Якщо було воскресіння, то віра наша непохитна. Якщо не визнаємо воскресіння, то не маємо тоді для себе жодних підстав очікувати на вічне жит-

тя. Але Христос воскрес із мертвих! І цим засвідчив, що Він — істинний Бог, бо воскрес власною силою, а не був воскрешений, як праведний Лазар чи син наїнської вдови, владу над життям і смертю має тільки один Бог. Воскреснувши із мертвих, Господь показав Себе владарем життя і смерті. Істинний Бог і вчення Його істинне, а тому віра в Нього — спасительна, а сумніви ворогів та супротивників — неправдиві. Саме подія Воскресіння оновила в пам'яті людей, які за-

сумнівалися, бачачи смерть Спасителя на хресті, силу чудес Христових, і людство повною мірою осягнуло подвиг Ісуса Христа. Страждання і смерть на Голгофі були не ознакою падіння й поразки великого Учителя, а початком славної перемоги Царя Христа. Тільки заради спасіння людини Господь вдався до крайнього смирення, умалення та приниження, перетерпів страждання і смерть. Чи міг би Він силою божественною відмінити все це? Уникаючи страждань, обій-

ти смерть? Зрештою, зійти з хреста і небесним вогнем знищити своїх мучителів? — Так. Але Він не хотів порушити волю Отця Небесного. Таким чином, Воскресіння Христове є утвердженням нашої віри християнської.

Ось тому в дні пасхальних свяtkувань привітаймо один одного словами «Христос воскрес!», щоб і нам пройнятися апостольським духом та сповнитися радістю Воскресіння. Послідовникам Бога не личить відступати перед сумнівами, якими спокушає лукавий, бо перемога, яку приносить Воскресіння Христове людям, незмірно переважає всі мудрування і докази. Воїтину воскрес Христос! ■

православний календар

16 квітня

Четвер Світлої седмиці. Преподобного Микити, сповідника, мучениці Феодосії, діви (307-308). Ікони Божої Матері «Нев'янучий Цвіт»

17 квітня

П'ятниця Світлої седмиці. Вшановують преподобних Іосифа піснеписця, Георгія, Зосиму, Іосифа Багатостраждального, Печерського (XIV). Ікони Божої Матері «Живоносне Джерело».

Традиція пошанування образу Божої Матері «Живоносне Джерело» бере початок ще від середини V століття. Відзначення свята цього чудотворного образу Пресвятої Богородиці було

встановлене у пам'ять оновлення храму в Константинополі, званого «Живоносним Джерелом», та вчинених тут дів. Храм було збудовано візантійським імператором Левом I при криниці, від вод якої силою Пресвятої Богородиці відбувалися зцілення.

На іконі Пресвятої Богородиці, іменованої «Живоносне Джерело», Матір Божа із Богонемовлям Ісусом зображення сидячою у купелі. Іконографія цього образу Божої Матері походить від типу Ніколея Кіріотісса (Володарка Переможниця). Іконографічна схема являє собою зображення Богородиці із Немовлям на грудях, поясне чи поколінне, усередині широкої чаши. По-чатково образ був без зображення джерела, згодом до композиції було включено чащу (фіалу). У більш пізні часи стали зображені на іконі також водойму та фонтан.

18 квітня

Субота Світлої седмиці. Святителя Іова, патріарха Московського і всієї Русі (1652), мученика Агафонопода та Феодула, преподобної Феодори Солунської (892).

* Прийшов Федул — тепляк подув. З цього дня починається тепла пора.

19 квітня

Антипасха. Неділя 2-га по Пасці, апостола Фоми. Святителя Євтихія, архієпископа Константинопольського (582).

Святителю Євтихію моляться про вигнання всякого лукавого духа і про зцілення від онкозахворювань.

20 квітня

Седмиця 2-га по Пасці. Преподобного Георгія сповідника (820). Преподобного Даниїла Переяславського (1540).

21 квітня

Радониця. Поминання померлих. Преподобного Руфа, затворника Печерського, у Дальніх печерах.

***
Радониця — день особливого поминання померлих, перше після свята Пасхи, аби після здійснення світлого семиденного торжества на честь Воскреслого з мертвих розділити велику радість Пасхи і з померлими в надії блаженного воскресіння. «Для чого, — запитує Іоанн Златоуст, — нині (тобто у Фомин вівторок) батьки наші, покинувши свої молитовні domi u

містах, збиратися поза містом на кладовищах?.. Для того, що сьогодні Ісус Христос зійшов у пекло до мертвих, аби сповістити про перемогу над смертю. А тому і ми збираємося до мертвих, аби святкувати разом спільну радість нашого спасіння. Саме на Радоницю здійснюється поминальна трапеза, і частину їжі залишають жебракам на спомин душ померлих. Це спілкування з померлими відображує віру у те, що вони і після смерті не перестають бути членами Церкви Того Бога, Який «не є Бог мертвих, але живих».

22 квітня

Мученика Євпсихія (362). Преподобномученика Вадима (376).

«Динамо» втрачає перевагу

Кияни зіграли унічию з луганською «Зорею»

Після 19-го туру чемпіонату України перевага лідеруючого «Динамо» над найближчим переслідувачем скоротилася до п'яти очок. А все тому, що динамівці не зуміли обіграти на своєму полі «Зорю» — 2:2, а «Шахтар» впевнено розгромив «Чорноморець» — 5:0. Втратив два очки «Дніпро», який розійшовся миром з «Металістом» — 0:0. Тепер дніпропетровська команда відстає від «Шахтаря» на три очки, в той час як восьмioчкове відставання від «Динамо» збереглося. Результативним вийшло донецьке дербі — «Металург» і «Олімпік», які забили на двох шість м'ячів, сильнішими виявилися «металурги».

Фото www.fcdynamokiev.ua

Попри значну ігрову перевагу, київське «Динамо» не змогло перемогти у матчі проти луганської «Зорі»

Результати 19-го туру чемпіонату України:

«Говерла» — «Іллічівець» — 2:1
«Металург» З. — «Волинь» — 1:1
«Металург» Д. — «Олімпік» — 4:2
«Шахтар» — «Чорноморець» — 5:0
«Дніпро» — «Металіст» — 0:0
«Динамо» — «Зоря» — 2:2
«Карпати» — «Ворскла» — 0:0

ВИДОВИЩНИЙ матч з великою кількістю голів видали в донецькому дербі «Металург» і «Олімпік». Але стосується це, насамперед, другої половини зустрічі, на яку і припала левова частина забитих м'ячів. А до перерви трапилося лише одне взяття воріт: Кирило Дорошенко ударом з близької відстані завершив ефектну й ефективну комбінацію «Олімпіка». А після перерви «металургів», що називається, прорвало. На 55-й хвилині Жуніор Мораес з одинадцятиметрової позначки рахунок зрівняв, на 63-й він же впевнено реалізував вихід один на один. У проміжку між голами форварда відзначився Чечер — після розіграшу кутового. На 89-й хвилині Константінос Макрідіс зробив рахунок розгромним, але в компенсований час Іса Шеріф не дозволив «Олімпіку» програти з великим рахунком. 4:2 — перемога «Металурга», «Олімпік» відкочується вже на дев'яте місце.

Легко і невимушенено, якщо судити за рахунком, виграв у одеського «Чорноморця» донецький «Шахтар». Але понервувати в першому таймі «гірникам» довелося, тому що до перерви голів забито не було. Хоча хороший момент мав в середині тайму Гладкий, який після подачі Ракицького замкнув дальнюю штангу ударом у поперечину. Та й Дуглас Коста міг відкрити рахунок, але після удару бразильця за «Чорноморець» застутилася штанга. На підсумок матчу істотний вплив зробило видalenня — на 31-й хвилині за небезпечною гру з поля видали Олійника. І в другому таймі «Шахтар» п'ять разів реалізовував чисельну більшість. Рахунок відкрив ударам зі штрафного Дуглас Коста,

київське «Динамо» двічі впоралося з «Зорею» в рамках Кубка України, але в чемпіонаті нічого відіяти з луганською командою не змогло. Як показали перші хвилини матчу, з нападником тренерський штаб «Динамо» вгадав повністю. Вже на 4-й хвилині Артем Кравець завершив стрімку атаку, яку розпочав Ярмоленко та продовжив Данило Сильва на правому фланзі — бразилець прострілив до воротарського майданчика, де після боротьби нападника та захисника м'яч залетів у кут воріт.

Здавалося, що швидкий забитий м'яч заздалегідь визначив переможця матчу. Але футболісти «Зорі» проявили характер та показали, що невипадково спромоглися відібрати очки у киян у матчі першого кола, що проходив у Запоріжжі. Буквально за п'ять хвилин луганчани відігралися. Драгович зачепив ногу Ліпартії у штрафному майданчику, а Пилявський холонокровно виконав пенальті, спрямувавши м'яча точно в кут воріт Рибки, який, навіть незважаючи на те, що вгадав напрям удару, врятував свою команду не зміг.

На куражі «Зоря» відразу ледь не вийшла вперед. Після закидання до штрафного майданчика м'яч перескочив через Данила Сильву, в результаті чого Хомченовський опинився один перед воротами, але Рибка вдало скоротив кут обстрілу та не дозволив опоненту переграти себе. Цей момент змусив динамівців більш уважно грати при захисті власних воріт. А найкращий захист, як відомо, — це атака. Втім, незважаючи на те, що господар практично всім складом діяли на половині поля суперника, тривалий час луганчанам

вдавалося стримувати атакуючий запал підопічних Сергія Реброва. Нарешті зусилля «біло-синіх» були винагороджені на 36-й хвилині. Гусев зробив штрафний у 20-ти метрах від воріт, лівіше від центру, й шедевр видає Сергій Рибалка — футболіст поцілив у дев'ятку воріт, забивши, до того ж, свій перший м'яч за «Динамо» в чемпіонатах України.

У перерві у складі «Динамо» відбулася заміна з метою посилити лівий фланг. Замість Гусєва, який виконував функції капітана, вийшов Ленс. З перших хвилин другого тайму динамівці продемонстрували своє бажання збільшити рахунок. Ярмоленко, який отримав від Гусєва капітанську пов'язку, сильно пробивав із-за меж штрафного майданчика — голкіпер зреагував, перевівши м'яча на кутовий. Буквально за кілька хвилин близьку момент мав Буяльський, який пробивав із п'яти метрів після кидка Драговича, але й цього разу Сантіні продемонстрував свою реакцію. Здавалося, що гол назріває — Рибалка пробив трохи невлучно, Беланда поцілив у руки воротарю, удар Ярмоленка заблокували захисники. Але, як часто буває, коли команда не реалізовує створювані моменти, м'яч опиняється в протилежніх воротах. Каменюка прострілив із лівого флангу, а динамівці не встежили за Любеновичем, який уdotik переправив м'яча в кут воріт.

Таким чином, нічия 2:2 — четверта для «Динамо» в нинішньому чемпіонаті та друга в матчах із луганською «Зорею», що дозволило найближчому переслідувачу «біло-синіх», донецькому «Шахтарю», скоротити відставання до п'яти очок ■

велоспорт

У Києві вперше пройде Кубок Києва з даунхілу

Кубок Києва з даунхілу (екстремальні перегони зі швидкісного спуску) пройде вперше і по найскладнішій з київських трас, яку спеціально відновили для цих змагань. У гонці візьмуть участь близько ста учасників, протяжність маршруту траси — 1,5 км. Це найвидовищніша і найскладніша з дисциплін у велоспорти, коли гонщики на великій швидкості спускаються по горській трасі. Типова траса даунхілу містить в собі різні ділянки — круті спуски, різкі повороти (контруклони), нерівності у вигляді ям і горбів, ділянки, де стирчать камені і коріння дерев. Середня швидкість спортсменів на трасі — до 100 км/год. Змагання відбудуться за підтримки Київської міської федерації велоспорту, Федерації велоспорту України та Департаменту науки, молоді та спорту міста Києва.

фехтування

В місті стартувала вітчизняна першість

В Києві на базі ОНСЦ «Конча-Заспа» стартував чемпіонат України з фехтування. Відкривали турнір шаблісти — чоловіки і жінки. Як і слід було очікувати, першими чемпіонами країни 2015 стали лідери всеукраїнської класифікації — чинна чемпіонка світу Ольга Харлан (Миколаїв) і одесит Андрій Ягодка. У фіналі Ольга з перевагою в 1 удар здобула перемогу над хмельничанкою Аліною Комашук (15:14), а Андрій з аналогічним рахунком переміг Дмитра Бойка (Хмельницький — Миколаїв). Бронзові нагороди в жіночій шаблі завоювали Ольга Жовнір (Київ — Хмельницький) та Олена Вороніна (Київ). Жовнір, дійшовши до півфіналу, поступилася Харлан (4:15), а Вороніна — Комашук (9:15). А в чоловічій шаблі на третю сходинку п'єдесталу пошани піднялися Олексій Стаценко (Київ) і Юрій Цап (Миколаїв).

единоборства

У Дніпровському районі завершився чемпіонат України з кіокушин карата

У центральній залі Національної федерації кіокушинкай карата України (НФККУ), що у Дніпровському районі столиці, відбувся чемпіонат України з кіокушин карата серед дітей та юнаків. У змаганнях взяли участь чимало молодих бійців, які роблять перші кроки на національному татамі. Утім, були й такі, що мають перемоги не тільки на вітчизняних турнірах, а й вже отримали звання призерів та чемпіонів Європи. Саме вони й визначали, хто кращий в Україні серед юнаків. Перше місце в неофіційному заліку посіла команда Миколаївської області. Нагороди були розіграні в 30-ти номінаціях, і, крім медалей, всі учасники отримали дипломи.

СПОРТ

«Будівельник» розпочав 1/2 фіналу з важкої перемоги

Столичний клуб лише в овертаймі здолав опір «Дніпра»

У Суперлізі відбулися перші матчі 1/2 фіналу. Київський «Будівельник» у важкій боротьбі здолав «Дніпро» з рахунком 85:83. Найефективнішим гравцем на полі був центральний «гладіатор» Михайло Анісімов, який відзначився 20 очками, 9 підбираннями та 4 передачами.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

«БУДІВЕЛЬНИКУ» вдалося почати перші хвилини півфінальної серії по-господарськи. Навіть при хорошому спротиві з боку суперника кияни раз за разом знаходили вільні простори в трисекундній зоні гостей, набравши звідти 10 з 12 дебютних очок. У господарів дуже швидко «намалювалися» проблеми з фолами, яких підопічні Віталія Чернія зібрали цілих 4 за неповні 2 хвили-

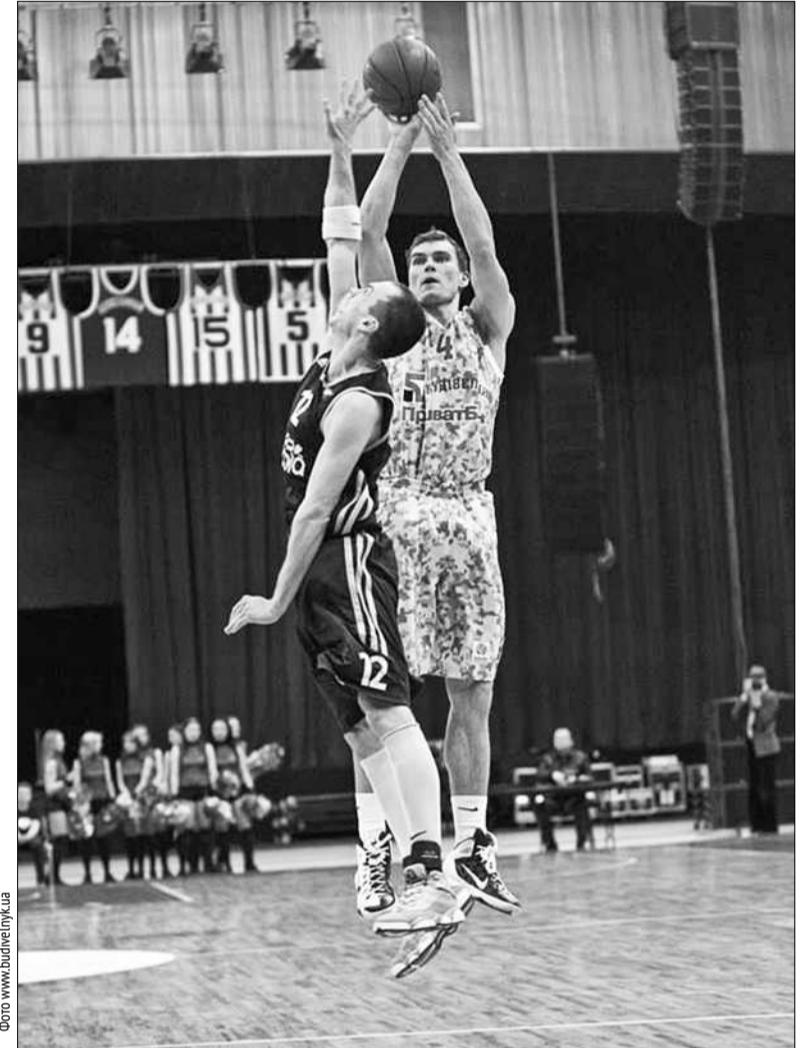
ни ігрового часу. Але це не завадило їм стартувати з 12:5, що змусило наставника «Дніпра» Вальдемара-раса Хомічюса брати тайм-аут трохи більше ніж за 3,5 хвилини до кінця першого відрізка. Після міні-переврви гостям так і не вдалося налагодити свій захист, в чому їм особливо посприяв Буцький, реалізувавши два дальніх кидки. На першу переврву півфіналісти йшли за 24:18 на табло і перевазі киян 16:7 в графі підбори.

У дебюті другої четверті «Дніпро» зміг швидко підібратися на відстань 3 очок, але розвинуту успіш команді гостей одразу не спромігся. Втім, вдалося це здійснити трохи пізніше, коли серія виграних відсоків у нападі дала «Дніпру» багато спроб другого шансу, які гості швидко конвертували в скорочення відриву до 2 пунктів, і як наслідок — хвилину тайм-ауту від Віталія Чернія. За 2,5 хвилини до великої переврви підопічні Хомічюса навіть зрівняли рахунок, але активні дії від кияніна Липового знову повернула «будівельникам» лідерство. Завдяки Чиг-

ринову «Дніпро» навіть міг піти у роздягальню лідером, але черговий дальній Буцького відвів команди на велику перерву за рахунку 43:42 на користь киян.

Третя четверть стала кращою у виконанні киян. Уже на старті другої половини тріо Лукашов-Липовий-Анісімов швидко створили чемпіонам 9 очок переваги. «Дніпро» ж мало того, що продовжував програвати підбір, так ще й нічого не потрапляв з гри, а тому «будівельники» Неруш та Тищенко, які вийшли на заміну, збільшили розрив до 12 пунктів. Саме при такій різниці суперники і йшли на останню переврву.

Тим не менше, коли здавалося, що «Будівельник» уже доведе справу до впевненої перемоги, «Дніпро» зміг здивувати. Гості нав'язали господарям по-справжньому запеклу боротьбу, змусивши чемпіонів здійснити низку втрат і непідготовлених кидків. Під кінець основного часу «дніпрян» навіть стали тотально домінувати на підборі, зумівши перевести гру в овертайм! А

Лише в овертаймі чинний чемпіон країни «Будівельник» здолав опір «Дніпра»

могли і виграти, адже відразу 5 гравців «Будівельника» висіли на 4 фоли при всього 4-х очках різниці за 4,5 хвилини до сирени про закінчення останньої четверті.

Втім, у овертаймі «Будівельник» все-таки взяв своє. Без належної допомоги від лідерів команди (в пер-

шу чергу — Тимофієнка і Мішули) розраховувати на перемогу гостям було дуже важко. Хоч і не без величезних труднощів, віддавши «Дніпру» право на останній кидок, кияни все ж довели справу до перемоги. Як підсумок, 85:83 і 1:0 у серії на користь столичної команди ■

Столичний «ATEK» із чемпіонським Кубком

ВАРТО зазначити, що фінальна серія розпочалася для київського «ATEKa» досить невдали. Кияни програли перший і єдиний домашній матч, та аби здобути омріяний титул, їм потрібно було здобути дві поспіль перемоги на виїзді. Але попри складність свого становища підопічні граючого тренера Сергія Супруна таки зуміли створити спортивний подвиг в гостях у переможця регулярного чемпіонату ХК «Кременчук». Після вольового виграшу в п'ятницю, в суботу «екскаваторники» зіграли більш обережно і змусили «Кременчук» побути в ролі наздоганяючого.

В останньому матчі серії ХК «Кременчук» вів у рахунку тільки один раз — після того, як Володимир Чердак відкрив рахунок у грі. Потім господарям вирішального поєдинку фінальної серії дів'ячі доводилося відіграватися. Причому, вдруге це сталося за дві з половиною хвилини до закінчення третього періоду. Таким чином, основний час завершився більш ніж бойовою ніччю 3:3 і все найкіവіше команди залишили на овертайм.

Героем чемпіонського матчу у складі тріумфаторів став капітан «ATEKa» Павло Дворецький. На його рахунку два голи в основ-

«ATEK» — новий чемпіон країни

У драматичному поєдинку кияни перемогли хокейний клуб «Кременчук»

У вітчизняній першості з хокею визначився володар чемпіонського титулу. «ATEK» на останніх хвилинах овертайму вирвав перемогу у ХК «Кременчук» — 4:3 та вдруге в своїй історії став найкращою командою України. Золоту шайбу чемпіонату закинув білоруський легіонер киян Євген Кривомаз. При цьому головний суддя зустрічі змушений був переглядати відеоповтор моменту.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

ний час і одна результативна передача в овертаймі. Головну шайбу сезону закинув інший захисник столичного клубу Євген Кривомаз — єдиний легіонер в цьому чемпіонаті України. Відзначимо, що гравець з Білорусі другий рік поспіль став чемпіоном нашої країни. Минулої весни автор переможної шайби киян у фіналі вигравав національну першість з «Компаньйоном». Отже, «ATEK» вдруге у своїй історії став переможцем вітчизняної першості. Після важких баталій граючий тренер столичного клубу Сергій Супрун підбив підсумки фінальної серії. «Ми спеціально не заборонювали готель на додатковий день, не замовляли чемпіонських кепок, але при цьому вірili в підсумковий успіх, оскільки у всіх хлопців була позамежна мотивація: не фінансова, а спортивна. Це найкраще, що може бути. Так, Павло Дворецький показав відмінну гру, можливо, найкращу в житті, але я б не хотів виділяти його окремо. Ми були командою — єдиним цілім! Спасибі і Олексію Міхнову, який своїми підказками відчутно допоміг у Кременчукі. Пишаюся, що, провівши сезон на дружніх відносинах, хокеїсти «ATEKa» досягли такого успіху», — зазначив Сергій Супрун ■

КУЛЬТУРА

Квиток у дитинство

■ У Державному музеї іграшки триває ювілейна виставка

Ляльки, машинки, плюшеві ведмедики, конструктори, настільні ігри є свідченням того, як бавилися діти на початку ХХ століття і до сьогодні.

Наталка КОВАЛЬ
спеціально для «Хрещатика»

ОФІЦІЙНО музей виник 1 січня 2005 року.Хоча його історія бере початок ще з першої половини ХХ століття. Так, 1936 року з'явилася постійно діюча виставка іграшок при Міністерстві освіти, яка започаткувала унікальну колекцію. Потім її назва і структура неодноразово змінювалися, але належність до Міносвіти залишається інни.

Ця експозиція — ретроспектива найбільших знакових і показових виставок, які відбулися впродовж останніх 10 років роботи музею. «Ми планували зробити ювілей і святкування, та з огляду на ситуацію в країні від цього відмовилися», — говорить директорка Людмила Гладун. — Але відмовити нашим відвідувачам ми не можемо. За браком площи не маємо змоги виставити все, що хотіли би, тут представлена лише мізерна частина наших фондів».

«Фабрика радості». Саме так називали Донецьку фабрику іграшок, яка була найбільшою в Європі. Якби її не закрили 10 років тому, то 2013 року фабриці виповнилося б 40 років. Вона нараховувала 9 поверхів з унікальним, у то-

Фото Олега ІВАНОВА

В експозиції на честь 10-річчя музею представлена ретроспектива найбільш знакових виставок - зокрема, лялько

му числі й іноземним обладнанням, спеціалізувалася на м'яких іграшках, залізницях, моделях-копіях автомобілів, солдатиках. На стенді представлені й роботи Олени Сушкової, автора унікальних фігурок і м'яконабивних іграшок, яка працювала розробником іграшок на фабриці.

Іграшки Київського експериментально-механічного заводу іграшок ім. М. Ф. Ватутіна. Завод спеціалізувався на металевих, заводних іграшках, конструкто-

рах. Він визначний тим, що відновив свою роботу ще до закінчення війни — 1944 року, одразу після звільнення міста від окупантів. Адже було важливо, незважаючи ні на що, дітям війни, повернути радість і світлі емоції. «Перед самим закриттям заводу ми, використовуючи старі контакти, домовилися, щоб весь внутрішній музей заводу передали офіційно до наших фондів, і врятували його», — розповіла Людмила Валентинівна.

До 20 квітня киянам покажуть яскраві прем'єрні картини сусідньої країни, в тому числі і володаря «Оскара» за кращий фільм іноземною мовою — психологічну драму «Іда».

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

ВЧОРА в кінотеатрі «Київ» фестиваль відкрився комедією «Громадянин», яку представляв сам режисер і виконавець головної ролі Єжи Штур, один з кращих комедійних акторів Польщі. У цій картині він висміює помилки і вади всіх і вся, не жаліючи при цьому навіть себе.

У програмі «Дні польського кіно» переважно стрічки 2013-2014 років. Картина «Хочеться жити» (16.04 о 19.00, Сінематека) присвячена пам'яті режисера Еви Пенті, автора фільму «Як метелик», що надихнув режисера Мацея Пепшицю на зйомки. Сюжет базується на реальних подіях — це історія хворого на ДЦП Матеуша, який, як з'ясовується, попри прогнози лікарів, є цілком нормальню і інтелектуальною людиною. Хроніка життя героя показує, як завдяки волі до життя і силі духа можна подолати власну недосконалість. «Невлови-

ме» (17.04 о 19.00, Сінематека) — історія кохання Міхала і Катрін, пари польських студентів, які знайомляться, працюючи в сонячній Іспанії. Безтурботний літній роман переривається драматичною подією, що назавжди змінить їхнє життя.

Хедлайнер фестивалю — чорно-біла картина «Іда» Павла Павліковського (18.04 о 19.00, Синій зал), яка цьогоріч отримала «Оскара». Головна героїня, яка збирається стати черницею, дізнається, що вона — єврейка, похрещена в дитинстві заради порятунку від Голокосту. Щоб розібратися в історії власної сім'ї, разом з родичкою вона прямує до рідного містечка. В картині «Боги» (19.04 о 19.00, Сінематека) йдеться про професора Збігнєва Релігу, який у 1980-х роках кинув виклик природі і тодішній медицині, здійснивши першу в Польщі вдалу пересадку серця. Адже трансплантація вважалася аномальною, суперечила релігійним і моральним нормам. Стрічка «Варшавське повстання» (20.04 о 19.00, Сінематека) повністю змонтована з документальних матеріалів і розповідає про історичну подію 1944 року очима свідків — двох молодих репортерів.

Фільми демонструються мовою оригіналу з українськими субтитрами. Вартість квитків: 40-60 грн ■

«Театр починається з іграшки». «Чому у ляльці такі дивні очі?», «Чи можна ними погратися?» — найтиповіші запитання біля **стенду іграшок для лялькових театрів**. Пані Людмила вдягає рукавичку-іграшку і показує, наскільки вдало вона пошита. Крім ляльок-рукавичок, тут представлений й тростинні ляльки. Це не лише промислові зразки, схематичні й доступні пересічному покупцеві, а й авторські — їх замовляла театральним художникам виставка іграшок (кабінет іграшок). Для ляльок характерні яскравий вираз обличчя і очей, продуманість деталей одягу. Це можна побачити в персонажах вірша «Ходить гарбуз по городу», героях казки «Морозко» та інших іграшках.

Популярними є **виставки новорічних іграшок**, тому вони теж увійшли до ретроспективи. У музеї розповідають, звідки з'явилися традиційні кульки на ялинці, показують найстаріші іграшки: схожі на бронзу «дрезденки» з пресованого картону, іграшки-конструктори з багемського скла, ялинки з пір'я, що їх у Першу світову відправляли родичі солдатам на фронт, та багато інших цікавинок. Історія держави легко прочитується на сюжетах новорічних іграшок — від прaporців з танкістами у 1949 році до кукурудзи й космонавтиків часів Хрушчова.

Ше один стенд, який викликає захоплення як сучасних дітей, так і їхніх батьків, це **настільні ігри**. Вони мають багатовікові традиції і, як зазначає директор музею, зараз теж популярні — адже дають емоції, родинне спілкування, можливість в ігровій формі навчитися вигравати-програвати. Крім того, вони цікаві й потенційним виробникам рідкісними й актуальними в наш час зразками.

«**Королівство ляльок**». Різноманітні пупси, доладні лялечки

всіляких розмірів і зовнішності представляють стенд промислові ляльки. На верхній полиці — авторські гіпси, прототипи для масового виробництва, що були створені як роботи всеукраїнських конкурсів на різні теми. Та не всім лялькам поталанило піти в тираж — деякі з експонатів залишилися лише в авторському приміщенні. Також на ляльках можна простежити історію розвитку матеріалів та технологій. Наприклад, скульптурна перука у середині минулого століття прийшла на зміну клеєній — і з'явилася можливість купити ляльок. А прошіті перуки вже у 1970-х дозволили дівчаткам робити лялькам зачіски.

Також в експозиції представлені ще одні дитячі улюбленці — **іграшки ведмедики** з різних матеріалів, а також стенд етнографічних іграшок «Лялька знайомить зі світом». Ляльки в традиційних чеських, японських, нігерійських, циганських строях привертують увагу до різноманіття народів. Свого часу посол Киргизстану дуже тепло відгукнувся про ляльку киргизького хлопчика: «Ось такі діти в нас вулицями бігають, я таким був».

Іноді батьки виходять і кажуть, що тут дорослим цікавіше, ніж дітям. «Ми не ділимо аудиторію, хоча 70% наших відвідувачів — це діти,— зауважує пані Людмила. — Люди йдуть до нас, бо вони цього потребують, і жоден не залишається байдужим, дорослі пригадують власні іграшки. Я пропонувала на кожному квитку писати «квиток в дитинство», і це буде правдою».

Виставка триватиме щонайменше ще півроку. Відвідати музей можна у вт.—пт. з 10:00 до 18:00, сб.—з 10:00 до 17:00 (н.д.—н.н. вихідні) за адресою: Кловський узвіз, 8, тел. (044) 253-54-00. Вартість квитка: 20 грн, для дітей, пенсіонерів, студентів — 10 грн ■

Життя та історія сусідів — на великому екрані

■ В столиці розпочалися «Дні польського кіно»

Крізь особисту історію геройні «Іда» показується і трагічна сторінка історії польських євреїв

КУЛЬТУРА

Страх і кохання

■ В прокат вийшли дві стрічки, що знімалися в Україні

Головний герой картини «Смертельно живий» письменник Семен, очікуючи на неминучу смерть, з'ясовує стосунки з сином

Картина «Смертельно живий» позиціонується як перший український психологічний трилер. Немолодий популярний письменник на ім'я Семен три роки поспіль отримує смс-пророчства з невизначеного номеру, що неодмінно збуваються — про смерть брата, вагітність дружини тощо. Одного разу приходить повідомлення, що ввечері він помре. Героя охоплює паніка: спочатку він викликає міліцію, а щоб не бути наодинці, запрошує до себе сина. Паралельно показують молоду жінку, яка провідує в лікарні когось, хто вже три роки перебуває в комі. Хто це та звідки смс-ки — інтрига тримається до останнього. Перебіг подій спочатку досить повільний, навіть млявий — і наприкінці, буквально за 15-20 хвилин, все стрімко з'ясовується. Хоча сама розв'язка вийшла трохи заплутаною.

Автор ідеї та режисер фільму — 23-річний Максим Стецков у кінематографі з 2011-го. Він починав як актор, також зняв короткометражку «Старий пес». Працювати над «Смертельно живим» Максим Стецков почав на ентузіазмі, майже без бюджету, залучаючи друзів. Кіно знято на фотоапарат (Canon EOS 5D Mark II) за 15 днів в Києві та рідному для режисера Чернігові. Через пошуки фінансування робота затянулася на два роки. Олександра

туацію фільм переозвучили українською, хоча смс-ки так і залишилися російською мовою.

Гімн життю і коханню

Російсько-українські відносини позначилися і на фільмі «Моя Русалка, моя Лорелей» Нани Джорджадзе. У 2012 році більшу частину коштів на стрічку надав мінкульт Росії — наразі ж, з огляду на те, що там знявся Олег Скрипка, небажана для них особа, країна від фільму відмовилася і продала свої права. Спочатку зйомки картини планувалися в якомусь російському містечку, але, побачивши Одесу, режисерка захопилася нею і вирішила знімати саме тут. Втім, відомих пам'яток міста тут немає, бо історія могла трапитися де завгодно. А ось одеський трамвай, рельси якого прокладені прямо через

тротуар, надихнули Нану на створення образу божевільного водія трамвая, який шалено ганяє містом під гучну музику в навушниках...

Дія відбувається начебто за радянських часів. Головна героїня картини — 18-річна Нюра, яка мріє поїхати до Москви, стати акторкою. І збирає на це гроші, пропонуючи певні послуги чоловікам. У таких обставинах зароджується шире почуття — перше кохання між нею та 14-річним Федею. Відверта і чуттєва Нюра, яка наче магнітом притягує чоловіків (звідси і паралель з русалкою Лорелей), нагадує героїнню іншого фільму Нани Джорджадзе — Сіблу з «27 вкрадених поцілунків». І це не випадково — в завзятих і життерадісних дівчатах режисерка бачить себе в молодості. Незважаючи ні на що, Нюра вміє насолоджуватися життям і ніколи не падає духом. Паралельно відбувається «фільм у фільмі» — друг головного героя, подорослішивши, зняв цю історію.

В центрі фільму «Моя Русалка, моя Лорелей» — історія першого кохання між 18-річною Нюрою та 14-річним Федором

Шпалери та постіль із зображеннями користувачів Фейсбуку Анатолія Белова можна роздивлятися довго і навіть знайти знайомі обличчя

ДО ГРУПОВОЇ виставки «Звернення до краси» увійшли роботи шести українських митців. Найлегше естетика краси прочитується у Ксенії Гнилицької — її внеском у боротьбу добра із злаєю. Художниця представила інсталяцію «Хабарики» — вона дарувала різним людям свої картини з намальованими квітами, а потім фотографувала, де у помешканні чи на робочому місці вони опинилися. Тетяна Мариновська показала одразу кілька серій робіт, які балансують на грани жіночності і фемінізму. Так, у «Ві споду» вона в традиційному жіночо-

му рукодільному мистецтві вишивання обіграла феміністичну тему — зображення жіночих репродуктивних органів. Вони ж простежуються і у великих «квіткових» картинах.

На філософські роздуми наштовхують роботи Гамлета Зіньковського, виконані на ДСП. Наприклад, колесо без білки («Кожному колесу потрібна своя білка») чи жінка з візком макулатури («25 років невагомості») — митець підкреслює прострацію нашого суспільства, члени якого — кожен сам по собі, наче висять у повітрі). А ось

У пошуках краси

■ В галереї «Лавра» презентували проект Appeal to Beauty

Німецький куратор Райнальд Шумахер, якого не вперше запрошує директор галереї «Лавра» Тетяна Миронова, впевнений, що краса є силою для збалансування суспільства і, замість зброї, може привести до миру. Саме вона характеризує гармонійне і усталене співіснування у світі.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

«Я — лінівий» — лише три риски. «Це моя відповідь на абстракціонізм, коли подібні речі подаються як надзвичайно глибокі, — пояснює художник. — Взагалі для мене важливе вміння бачити красу в повсякденності». Різні асоціації викликає і серія графіків Алевтини Кахідзе «Як запобігти сепаратизму в домі». Художниця розглядає чотири варіанти ситуації, коли у двох людей, власників будинку, погіршилися стосунки. А сам будинок тут виступає як жива істота, що передається не менше за господарів.

Артем Волокітін продовжує експериментувати на полотні з ядерними вибухами, які зачаровують і несуть смерть одночасно. Анатолій Белов, який є також музикантом і співаком, звернувся до популярної соціальної мережі Фейсбуку, перетворивши мистецтво на дизайн. Намальовані профайли (портрети з основними даними) різних людей у Фейсбуку він розвісив як шпалери, також такі принти переніс на постіль. Куточек мітця викликає у відвідувачів найбільшу цікавість, адже у малюнках вони мають змогу віднайти і своїх знайомих.

Виставку «Звернення до краси» можна відвідати до 10 травня у галереї «Лавра» (бул. Лаврська, 1) з 11.00 до 18.00 (нд., пн.—вихідні). Вхід вільний ■

Прогноз погоди на 16 квітня

Ранок

Температура: +12°
Атм. тиск: 741 мм рт. ст.
Вітер: 5 м/с
Вологість повітря: 84 %

День

Температура: +12°
Атм. тиск: 741 мм рт. ст.
Вітер: 9 м/с
Вологість повітря: 50 %

Вечір

Температура: +11°
Атм. тиск: 743 мм рт. ст.
Вітер: 2 м/с
Вологість повітря: 72 %

На Великдень Патріарх Кирил позувся Божої Благодаті, а Владивостоцький митрополит кидався крашанками у віруючих

ПРИСВЯЧЕНЕ Воскресінню Христовому богослужіння Патріарха Кирила, на якому були присутні президент Путін і глава уряду РФ Медведев, привернуло загальну увагу негативним «знаком згорі».

Для Патріарха Московського і всієї Русі Кирила воно свічок під час богослужіння, присвяченого Воскресінню Христа, доволі часто є причиною досить неприємних казусів. Запалені свічки в його руках регулярно гаснуть, передає Joinfo.ua.

Подібні неприємні для служителя культу випадки раніше фіксувалися в 2009 році. Через рік, у 2010 році, великолінні свічки в руках Патріарха задув вітер. Цього року традиція згасаючих свічок продовжилася.

У храмі Христа Спасителя Патріарх Кирил провів присвячене Великодню богослужіння, яке відвідали Дмитро Медведев, прем'єр-міністр, з дружиною, столичний градоначальник Сергій Собянін і президент РФ Володимир Путін.

Однак богослужіння для високопоставлених прихожан було не найбільш примітним моментом тієї ночі. Спостережливі користувачі соціальних мереж звернули увагу на те, що під час хрестного ходу у Патріарха погасли свічки. Відомості про цей неприємний інцидент з пошиленням на соцмережі опублікувало інтернет-видання «Lampa».

Користувачі констатують, що Росію останнім часом супроводжують досить неоднозначні символи. Також користувачі проводять паралелі, згадуючи символи, що супроводжували президентський термін Віктора Януковича.

Блогери також написали про незвичний спосіб святкування Великодня у російському Владивостоці. Фоторепортаж розмістив alexhitrov. У місті з народи Великодня відбувався великий хрестний хід. Тисячі містян пройшли з Океанського проспекту до центральної площі міста. Завершився хрестний хід молебнем на центральній площі, біля стін споруджуваного Спасо-Преображенського кафедрального собору. А потім митрополит Владивостоцький і Приморський Веніамін, за задумом, очевидно мав роздавати людям крашанки. Однак з цього вийшло зовсім не пасхальне дійство. Натовп не дуже смиренних бабусь і жіночок влаштував битву за яйця. Кожному хотілося отримати якомога більше крашанок. Зрештою залишний турнікет, за яким стояли люди, почав тріщати «по швах», попри всі намагання поліції. Митрополит Веніамін не розгубився і почав збурляти крашанки на задні ряди ■

цей день в історії

1710 – на зборах козацтва біля містечка Тягина на правому березі річки Дністер прийнято договір гетьмана Війська Запорозького Пилипа Орлика зі старшиною та козацтвом Війська, який визначав права і обов'язки усіх сторін угоди. Підписаний від козацької старшини кошовим отаманом Костем Гордієнком та затверджений шведським королем Карлом XII договір однак не набув чинності, оскільки був написаний в умовах вигнання.

1945 – поблизу Данцизької бухти радянський підвод-

ний човен «Л-3» торпедував німецький корабель «Гойя», що привело до загибелі майже 7-ми тисяч чоловік.

1970 – у віденському палаці Бельведер розпочалися радянсько-американські переговори про обмеження стратегічних наступальних зброянь (ОСО). Їх підсумком стало підписання 26 травня 1972 року в Москві угоди ОСО-1 терміном на 5 років.

2000 – в Інтернет з'явилось видання «Українська правда», засноване та редаковане Георгієм Гонгадзе.

сканворд

Відповіді на сканворд на 16-й сторінці.